

Montreālas Latviešu
Biedrības

ZIŅOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

2002. GADA MAIJS

MONTREALA, KVEBEKĀ

54. GADA GĀJUMS

NR.5. (638.)

LAUNUMA ZĪMĒS DZĪVOJOT - DZIEDĀSIM!

Lai kur gan neskatāmies, jaunums, šķiet, dominē itin visur, pat mūsu prātos. Reti kad sarunas iesākam ar kaut ko pozitīvu, labu un sekmējamu, varbūt, izņemot, ja jācildina pašu panākumi. Parasti vietā ir sūdzēšanās, nemiens par patreizējo un gaidāmo. Tēlojam lietas melnās krāsās. Pārsteigums rodas, kad sarunās ievijas gaišums, labestība. Ir ļaudis, kas apgalvo, ka tā tas jau esot bijis no laika gala, ka līdzīgi prātojuši grieķu filozofi, Romas valdnieki un citi, kas nodarbojušies ar laikmetu vērtējumiem. Un ir tādi, kas optimistus nevar un nespēj uzklaustīt ne par kādu cenu, uzsverot, ka jaunuma jeb negativisma neievērošana esot pašlepnuma pazīme.

Viens no lielākajiem jaunuma raksturotājiem ir korupcija - nelietīgas izdarības. Šo vārdu piemin pa labi un pa kreisi. Mēs, latvieši, gan tēvzemē, gan ārzemēs neganti sūdzamies par korupciju Latvijas valdībā, pārvaldes iestādēs, firmās, pasākumos un tā tālāk. Šī sūdzība ir tik plaša, ka, šķiet, ka Latvijā vispār nekā laba vairs nav. Neesam spējuši atbildēt jautājumam, vai tas tā tiešām ir. Un ja kāds aizrāda, ka ir labi panākumi, ka lietas virzās uz priekšu, tad tūdaļ seko aizrādījums - Jūs jau ar sliktajiem apstākļiem neesat iepazinies! Jā, Latvijā ir korupcija, bet ar to cīnās un pamazām tā tiek pieveikta. Varbūt ne tik ātri, kā mēs to vēlētos, bet tomēr. Un korupcija ir šeit, Kanadā. Tāpat ASV. Kā gan citādi milzīgas firmas, kā ENRON un citas var pēkšņi aiziet bankrotā un vai gandrīz sagraut valsts ekonomiju? Dažkārt šī korupcija pat demokrātijas paraugvalstis ir neiedomājami liela. Dažkārt tā tiek pārspīlēta, lai iegūtu politiskos punktus, gluži tāpat kā Latvijā. Interesanti atzīmēt, ka kanadieši korupciju bieži saskata savu civilistāžu darbiniekos. Vai kaut kas līdzīgs nenotiek arī Latvijā?

Daudz bargāks jaunuma apzīmējums ir terrorisms, teroristi, kas šobrīd pieņēmis pat politiskas nokrāsas un draud kļūt par briesmīgu pūķi, kas varētu iznīcināt daudz pasākumu, daudz cilvēku. Visas pasaules ziņas grozās ap terroru un teroristiem. Dažādas varas to izmanto savu mērķu nostiprināšanai un tālāk izvēršanai. Tagad visi cīnās pret terroru un teroristiem. Pavisam neinteresanta ir cīņa par labo, vērtībām un paliekamo. Terroristu uztverē viss labais un no agrākām paaudzēm mantotais vienkārši ir jāiznīcina, jo šis iznīcināšanas process iedzen cilvēkos bailes un nedrošību. Tirranijas rēgs mūsos ir reāli dzīvs un tas arvien biežāk uzmācas pasaulei.

Naidis ir vēl viens cits jaunuma izpausmes veids. Un lai cik savādi tas neizklausītos, mēs naidu labprāt kultivējam, ja tas mums ir izdevīgi. Pasaules mērogā naida veicināšana šobrīd kļuvusi par pavisam bistamu lietu. Vismazāk naidu kultivēt var atļauties mazas tautas, mazas valstis. Atriebības naidis var tās noslaucīt no zemes virsas, kā tas noticis tik bieži, jo lielajiem spēkiem mazais ir tikai kumos, ar ko var rīkoties pēc vajadzības. Naidniekiem piedošanas spēks ir bistams un tie no tā vairās kā no paša velna, kas viņos kultivē naida izjūtu.

Un ir vēl vesela cita rinda vārdu, kas raksturo jaunumu mūsu izpratnē un dzīves ziņā. Ievadnieki šejienes laikrakstos sastāda veselus leksikonus, katram vārdam dodot šī brīža politisko tonējumu. Viens triepj biežāk, cits vieglāk. Jauna māksla - spēle ar vārdiem, kas it kā nepieciešama, lai pasaule kļūtu labāka. Arī šis rindas varētu apzīmēt līdzīgi, bet kā gan vērst uzmanību uz to, ka esam kļuvuši tādi paši, ka tie, kuŗus nosodām. Arī mūsos ir sava veida korupcija, - neviens taču nav pilnīgs. Mūsos netrūkst tiesāšanas prieka, jo vainīgais ir jāatrod. Tas, ka

vaina radusies, cilvēkam dzīvi dzīvojot un saduroties ar tās grūtībām, tas nav svarīgi. Jātiesā! Un ar to tiesāšanu vairs nav joki. Sarunās notiesāt nav pārāk grūti, bet saskatīt labo un skaisto? - Šis process kļuvis tik sarežģīts, ka prasa neiedomājami daudz laika un astronomiskus līdzekļus, ka ne taisnības meklētājs nedz tiesājama var parezēt, kad un kā tas beigsies.

Mums, latviešiem, pieder kaut kas, kas dod mums iespēju attālināties no jaunuma ietekmes. Tā ir mūsu labestības piepildītā folklorā, kuŗā jaunumu apkaŗojam ar iecietību, mīlestību un labestību. Nelaieme tikai tā, ka modernajā elektroniskajā laikmetā mēs no šīs folkloras attālinājamies pārāk straujā tempā, jo tai mums vairs nav laika, ir 'jāķeŗ viss, kas varētu noderēt, jo dzīvojam tikai vienu mūžu'. Pat saruna ar piedzējušiem sirmgalvjiem, šķiet, jaunajiem ir nevajadzīga, neskatoties uz to, ka tie savu lielo vecumu ir jau sasnieguši, bet jaunajiem šis ceļš vēl arvien ir priekšā!

Pārlieku liels negativisms tomēr nav vietā. Tas ir jālīdzsvaro ar labo, kuŗa netrūkst, jo katrs cilvēks to vēlas un cenšas atrast. Arī mēs, mazajās Latvijās, mūsu sadzīves centros ārzemēs. Negativisms patērē daudz enerģijas, kuŗu krājumi mums nenovēršami izsīkst. To atjaunošana ir kļuvusi par nākotnes zīmi. No jaunas slimības var atjaunoties tikai ar enerģijas uzlādi. Šķiet, ka būtu labi, ja mēs to spētu. Vienalga kā, vai braucot uz Latviju, vai uz Dziesmu svētkiem Čikāgā, vai vienkārši vasaras atvaļinājumā, vai strādājot savā dārziņā mājas pagalmā vai dzīvokļa balkonā. Pie reizes uzdziedāsim:

Dziedot dzimu, dziedot augu,

Dziedot mūžu nodzīvoju. □

⊗ ⊗ ⊗ ⊗ ⊗ ⊗

KĀ VEICĀM DAUGAVAS VANAGU KANADĀ DARBU 2001. GADĀ

2001. gads visas DV organizācijas apmēros, kā arī DV Kanadā darbā bija notikumiem bagāts. Lai gan DV Kanadā zemes valdes darbiniekos izpaudās vienprātības un saskaņota darba izpratne, visam cauri vijās zināms satraukums. 10. martā Rīgā notika nogrupējumu apvienošanās, tika ievēlēta pagaidu valde. Sēdēs centamies strādāt kopējas organizācijas darba izpratnes un kopēju mērķi vadīti, zinādami, ka to darām savas latviešu tautas, Latvijas interesēs. Visas organizācijas mērogā gatavojamies DV 10. Globālām dienām Valmierā, plānojot pirmo DV CV sēdi noturēt tur, šos svētkus ievadot. Dziļu morālu pārdzīvojumu atnesa DV organizācijas tradīciju karogu ceļojums uz mūsu tēvzemi, lai tur palīktu. Tas it kā deva saucienus, lai visa DV organizācija reiz pulcējas vienota aiz tiem, zem kopējas vadības. To izjutām rudenī, tiekoties ar DV ASV valdes locekļiem kopsēdē "Sidrabenē".

DV darbs Kanadā notika saskaņā ar delegātu norādījumiem. Par cik tas bijis sekmīgs, galvenokārt, aprūpes laukā, liecina izdotie dolāri un nosūtītie palīdzības saiņi. Liekas, ka mazāk redzams paliek pieliktais darbs, kas ziedots organizācijas ikdienai. Stundas un dienas, kas ziedotas darbu plānojot un vadot, šķiet, viegli paslid gaŗām gandrīz neievērotas. Tādēļ gribu teikt lielu paldies ikvienam, kas jau no senajām sākuma dienām ir ielikuši savu enerģiju, darba izpratnes jēgu un laiku, izveidojot tādu organizāciju, uz kuŗas sniegumu un panākto varam tiešām būt lepni. Pēdējā gada devums ir ievēribas cienīgs. Paldies!

Zemes valdes nozares strādājušas ierastajā snieguma līmenī. Gatavojamies sadarbibai ar apvienoto DV saimi Latvijā, taču tālāk par ieceri neesam tikuši. Mūsu centieni izrādījās vienpusīgi, jo neesam saņēmuši pretimnācību. Cerams, ka 2002. g. 9. marta konferencē ievēlētā DVL val-

de šo trūkumu novērsis. Uz to mēs netiekvien ceram, bet pieliekam pūles, lai tas tā notiktu.

Nav aizmirsusies seno dienu apņemšanās darīt visu iespējamo, lai atvieglotu grūtdieņu ikdienu. Šai ziņā mūs arvienu atbalstījuši tautieši ar devīgu roku. Viņu uzticēšanos šim darbam esam attaisnojuši, izkārtot palīdzības nodošanu bijušajiem cīnītājiem, daudz bērnu ģimenēm un iespēju robežās citiem, kas atrodas trūkumā.

Izcilā vietā turam mūsu tautas un tēvzemes intereses, tās arvienu liekot pirmā vietā. Ar to DV organizācijai atkal uzlikti jauni pienākumi un uzdevumi. No tiem mēs nedrīkstam izvairīties. Mums šajā ziņā ir jāpatur vadošā loma. Latviešu tautas un Latvijas intereses to no mums prasa un sagaida. Ir nopietni jāveicina labklājības līmeņa pacelšana, izmantojot ekonomisko un politisko pieeju. Latviešu tautas pastāvēšana ir atkarīga no ikviena personīgās un kopējās nacionālās darbības. Kopēji veidotā nacionālai pašapziņai ir jāklūst tam dzinēj spēkam, kas mums palīdzēs sasniegt iecerēto mērķi. Paralleli jārisina tautas un tēvzemes drošības jautājums, jo netrūkst to, kas kāro pēc tās. Šai ziņā DV organizācija ir jau veikusi lielu darbu, ieslēdzoties kampaņā, lai nodrošinātu Latvijas uzņemšanu NATO.

Informācijas izmaiņa ar nodaļu un kopu valdēm izkārtota piesūtot valžu sēžu protokolus. Tajos izskaidroti lēmumi tekošās darbības aprakstam, kā arī, kas plānots nākotnē. DV CV Izdotā un Dr. T. Puisāna rediģētā "Okupācijas varu nodarītie postījumi Latvijā 1940-1990" ("Melnā grāmata") tirek tulkota angļu valodā un tās iznākšanu varam sagaidīt visā drīzumā. Tā dos iespēju visā pilnībā parādīt mūsu tautas traģēdiju attiecīgajā laika posmā.

Par nākotni domājot, ir jāatgriežas pie DV CV Ideoloģijas nozares ziņojuma 2001. gada DV CV sēdei, kas apskata iespējas un vajadzību sekmēt sadarbību ar DVL un apsvērt iespēju veidot politisko darbību nākotnē, kas starp citu ierosina:

Atskatoties uz aizvadītiem gadiem vispirms jāizvērtē padarītais. Vai visā pilnībā oir sasniegts iecerētais un cik sekmīgi esam savu, labprātīgi pieņemto, pienākumu veikuši. To darot, ir arī jāizvērtē, vai organizācijas ideoloģijas jomā esam ieturējuši pieņemtas vadlīnijas, kā tas nolikts jau kopš DV organizācijas dibināšanas dienām Cedelgemā. Apstājoties pie bieži pieminētā secinājuma "Cedelgema gars"; jūtam, ka (tas) it kā deva norādījumu, ka darbs jādara, ka jāsadzīvo un pēc kā jācenšas. "Cedelgema gars" mums deva aicinājumu. "Daugavas Vanagi, sasauksimies!", kuŗam sekojot auga un izveidojās DV organizācija, kas nupat 2001. g. noslēgumā iegāja piecdesmit septītajā darbības gadā. Tas kļuva mūsu uzdevums un uzticības apliecinājums, kas mūs vienoja. Uz to varējām paļauties un veidot nākotnes nodomus.

Ar 2001. g. 10. martu, tēvzemē darbību uzsāka DV Latvijā organizācija. Tas mūs šodien, vairāk kā jebkad, mudina līdzināt ceļu DV organizācijas nākotnes darbības iespējam Latvijā. DV CV prezidijs savu atzinumu izteica savā 2001. g. 15. marta Deklarācijā. Ar to tika sperts pirmais solis, sniedzot roku vienotai DV saimei Latvijā. Tam vajadzēja veidot mūsu morālo pienākuma apziņu. Uzdevums skaidrs, jāveido nākotnes ieceres un sadarbība, vadoties no demokratiskiem principiem. Tad varēs veidot nākotnes darbību un saglabāt jau paveiktā vērtību; veidojot saskanīgu sadzīvi un kopdarbību, ar ko varētu lepoties.

Orgznizācijas nākotne ir DV jaunatne un vanadzēni. Tālab viens no galvenajiem uzdevumiem ir turpināt sniegt atbalstu DV Jaunatnes un Vanadzēnu darbības veicināšanai.

Organizācijas disciplinai atgriežoties biedru un DV vienību attiecībās pilnos apmēros, ir jādomā par to, ko gribam sagaidīt, lai veicinātu DV organizācijas augšanu un izveidošanos par nacionāli-politisku spēku Latvijā. Ir pienācis laiks par to runāt, lai rosinātu pārdomas un, cerams, noteiktu rīcību nākotnes darbības plānošanai un veidošanai. Pašplūsmes ceļā nekas nenotiks, jo šodien vēl neesam gluži atguvušies no sašķeltības ļaunum kā Latvijā, tā daļēji Rietumos. Lai ar drošu pārliecību varētu teikt, ka mūs vieno Cedelgema gars un esam vienota organizācija visos darbošanās principos un pārliecībā, vēl jāveic daudz darba. Apziņa, ka tiešām esam vienoti, palīdzēs būt spējīgiem palīdzības darbā un būsism gatavi iesaistīties politiskajā dzīvē,, ar nodomu aktīvi piedalīties tautas un valsts nākotnes veidošanā. Tas daļēji atbildēs jautājumus: "Kur esam un kur nākotne mūs vedīs?", "Kādas ir nākotnes iespējas?", "Ko varam darīt, lai senās ieceres īstenotu?"

"Daugavas Vanagi, sasauksimies!" Ši aicinājuma zīmē ir jāpanāk vienošanās DV organizācijai Latvijā un ārpus tās, veidojot sadarbību un viedokļu saskaņošanu. Tad varēsīm strādāt kopīgam mērķim - tautas un valsts labā. Tam ir jāklūst mūsu pārliecības un apņemšanās pamatuzdevumam.

DV organizācijas karogi aizvesti uz tēvzemi. Tagad jālīdzina ceļš DV organizācijai. To var sasniegt tikai DV Rietumos kopīgi ar DV Latvijā, kļūstot par vienu kopēju spēku. DV 10. Globālās Dienas Latvijā jau izskanēja, atstājot jautājumu, kuŗu vēl neesam visā pilnībā sadzirdējuši. Paša liktenņa piešķirto izdevību, mūsu Tradīciju karogus pārnesot uz Latviju un nododot tālāka glabāšanai Latvijas Kara muzejam, neesm visā pilnībā mūsu uzdevumu savē darbībā ietvēruši.

Ir pienācis pēdējais laiks vispusīgi ticēt DV ideāliem un mērķiem. Kļūstot par kopēju spēku un ieslēdzoties kopējā politiskajā darbā, mums ir dota vienreizēja iespēja kļūt par respektējamu politisku spēku latviešu tautas un Latvijas nākotnes veidošanai.

Aicinu cieši saslēgties ap savas organizācijas vadību, to atbalstot visos pasākumos.

DAUGAVAS VANAGI, SASAUKSIMIES!

A. Kalupnieks,

DV KV priekšsēdis,

DV CV Ideoloģijas nozares vadītājs

⊗ ⊗ ⊗ ⊗ ⊗ ⊗

KĀDAS DZĪVES STĀSTS

(Vēsmas sapņi un realitāte)

I Bērība

Bija satraukumu pilna, auksta un tumša janvāra nakts. Elgas un Jāņa Ceriņu ģimenē nāca pasaulē otrais bērns. Tā bija meitenīte, kuŗu nosauca par Vēsmu. Ģimenē jau bija viens dēls - Ainis. Tēvs bija ieguvis jaunsaimniecību muižu dališanas laikā kā latviešu strēlnieks no Kalpaka divīzijas. Jaunizveidotās mājas nosauca par "Dārzniekiem". Ap mājām veidoja lielu dārzu ar daudzām bišu saimēm.

Vēsmas bērība bija cerīga, bet tomēr grūta. Viņa netika lutināta. Jau 8 gadu vecumā viņas uzraudzībā bija liels govju un aitu pulks. Agraļos un rasainajos ritos postalās ieautās kājas samirka. Viņa gaidīja, kad govīs pieēdīsies un apgulsies, tad gāja pie savas mīļās govīs - Pajās, apsēdās blakus un pie siltajiem govīs sāniem aizmīga. Tādās reizēs miegs bija trausls un sapņiem bagāts. Kādu dienu viņa redzēja neparastu sapni - savas nākotnes viziju. Vēsmas tēvs bija talantīgs mūziķis. Viņš spēlēja dažādus instrumentus. Arī Vēsma gribēja kļūt par mūziķi. Sapni viņa redzēja sevi, aplausu vētrai skatot, iznākam uz skatuves

cienu uz piefrontes mežu zāgēt kokus, taisīt tranšejas un bunkurus. Kaņavīri viņas apmācīja koku zāgēšanā. Priedes un egles bija ļoti lielas, bet meitenes darbu apguva ātri. Viens nepatīkams gadījums tomēr notika. Viena ļoti liela priede krita uz pretējo pusi un tieši tur, kur strādnieces attīrīja nogāzto egli no zariem. Rita sēdēja un raudāja, bet Vēsma čukstus lūdza Dievu un pateicās, ka viss labi beidzies. Turpmāk viņas vērīgi aspskatīja, kuņķā pusē biežāks zaru muškulis un uz to pusi gāza kokus. Šī māksla, kaut caur lielām nepatīkšanām, bija rokā. Meitenēm izrakstīja pārtikas kartiņas. Tīri garšīga likās ar kumeļa gaļu izvārīta zupa. Tēvs un māte dabūja darbu.

Pēc jaungada kāds Vēsma attālāks radnieks izveidoja vakara vidusskolu. Vēsma iestājās 3. kursā. Meža darbi bija jāpārtrauc. Viņa atrada darbu tuvāk Liepājai pie mežmales taisīt tranšejas. Bija dziļš sniegs un liels sals. Vēsma uz darbu devās tēva zābakos un puskažokā. Kādu dienu jautrās sarunas pārtrauca iznīcinātāja rūkoņa. Zemu virs koku galotnēm parādījās lidmašīna ar sarkanu zvaigzni. Visi strādnieki sabēga mežā, bet Vēsma ar saviem lielajiem zābakiem un kažoku palika kupenā un tikko paspēja notuities aiz mazas eglītes. Viņa redzēja, kā kaņavīri ar ložmetēju tēmēja tieši uz viņu. Sniegs noputēja, apmēram, pusmetru pirms eglītes, bet Vēsma neskāra. Lidmašīna aizlidoja. Sniegā palika ložu iezīmēts loks. Šoreiz Dievs pasargāja Vēsma.

Tā nebija pirmā reize, kad Vēsma sastapās ar kaņu, kas varēja nest nāvi. Kāda neredzama roka Vēsma vadīja arī vakara skolas laikā. Kādu vakaru mācības pārtrauca Liepājas bombardēšana. Visi saskrēja patvertnē. Direktors bija uzņēmājis, ka šāvienis neesot bīstami, jo šaujot no jūrmales uz Priekules pusi. Tomēr tā nebija - šāva uz Liepāju. Tani vakarā saspridzināja tiltu, pār kuņu vakar gāja Vēsma. Viņai laimējās pāriet. Vēsma optimismu nezaudēja. Viņa ticēja, ka taisnība uzvarēs. Meitene bieži domāja par brāli, kas ciniņās kaut kur Polijā, par brālēnu, kas tika ievainots Džūkstes kaujās, par Izoldi un Aivaru, kuņķiem pat uzvārdus nezināja. Viņa atcerējās 23. psalma 4. pantu: "Jebšu es arī staigāšu nāves ielejā, taču ļaunuma nebaidos, jo Tu esi pie manis."

Vistraģiskākā diena tomēr bija 1945. gada 8. maijs. Dienas vidū Liepāja tika nežēlīgi bombardēta. Vēsma un Rita nepaspēja aizskriet uz patvertni, bet ielida virtuves pagrabā. Visapkārt šņāca un plisa bumbas. Vēsmai likās, ka visas krit tieši viņai virsū. Ierāvusies pagrabā stūrī, viņa lūdza: "Ak Dievs, es gribu dzīvot!" Uzlidojums ilga, apmēram, stundu. Tās Vēsmai bija gaidīšanas mokas, kad reiz tas beigsies! Kad viss palika klusu, Vēsma un Rita izgāja uz ielas. Pretējā māja bija sabombardēta, arī patvertnē bija iekritusi bumba un divi cilvēki gājuši bojā. Vēsma pirmo reizi redzēja bumbu saplosītu cilvēkus un viņu piederīgo ciešanas. Pa radio ziņoja, ka noslēgts miera līgums. Kaņš bija beidzies, bet Vēsma nepriecējās, viņa raudāja un jautāja Ritai: "Kas notiks ar brāli, ar Aivaru, Izoldi un mums?"

Aivars visu laiku ciniņās Priekules frontē un dzīvoja Dārznieku mājās, Mājas tika pilnīgi nopostītas. Pēdējās kaujās Izolde glābusi ievainotos. Aivars ticis ievainots un viņa izvilks to no bunkura, bet steigoties pēc otra ievainotā, pati nāvīgi ievainota un 9. maijā mirusi. Kaņš beidzās un arī Izoldes dzīve. Aivars ātri izveseļojās. Viņš apglabāja Izoldi zem Dārznieku mājas ābeles un, paņēmis automātu un veco mandolinu, aizgāja uz mežu. Vēsma par to neko nezināja. Par brāli viņa neko nezināja, arī par brālēnu nē. Dzīve pati izkārtā situācijās - arī "sapņu princesei".

III PĒC KAŅA

Pēc Jāņiem Vēsma, vecāki un māsiņa Rita un tante Līne atgriezās mājās. Abas ģimenes apmetās Dārznieku mā-

ju pagrabā, kur iekārtoja lāvas, kur pārgulēt. Visa dzīve noritēja pagalmā, jo visas ēkas bija līdz pamatiem nopostītas. Vēl dzīvību bija saglabājis baltais ceriņu krūms, kas jau bija noziedējis. Vēsma meklēja kaut vienu metala stabilitāti no vecajām ērgelēm, bet atrada tikai dzelzs gabalu no plēšām. Par visu palika tikai atmiņas. Izmiditajā puķu dobē Vēsma ieraudzīja rožu krūmu, kas dzina atvases un tiecās pēc saules. Vēsma priecīgi iesaucās: "Lūk, brāļa stādītā roze, ar tās ziediem es sagaidīšu viņu mājās!" Bija cerība, ka atkal visu atjaunos un ataudzēs. Vēsma, Rita un tēvs apstaigāja laukus un redzēja bunkurus un bumbu bedrēs savīstās šautenes, patronas, granātas, vienā bija galvaskauss, kuņķā mirdzēja zelta zobš.

Rita piebilda: "Brīnums, ka kāds mantrausis to nav izlauzīš."

Uz ceļa bija trīs sašauti tanki ar sarkanām zvaigznēm. Vienā kaut kas ļoti smakoja. Tēvs paskatījās - tur sakņupis sēdēja apdedzis kaņavīrs. Netālu bija vācu kaņavīru kapsēta. To varēja atšķirt, jo pie kopiņām bija mazi koka krustiņi, bet padomju kaņavīriem bija četrstūrains piramīda ar zvaigzni galā. Tēvs un Rita mirušo tankistu izņēma no tanka, ietina palagā un apglabāja blakus esošajos vācu kaņavīru kapos. Vēsma salauza ozolu zarus un salasīja lauku puķes un appušķoja kapu.

"Arī šim kaņavīram bija savi dzīves sapņi, kas palika nepiepildīti. Varbūt zem kādas kopiņas apglabāts arī Aivars," Vēsma domāja.

Apskatījuši dārzu, viņi ievēroja, ka zem vienas ābeles ir kapa kopiņa, virs kuņķas no akmeņiem izveidots krusts, zem tā atradās pudele ar vēstuli. Vēsma izņēma vēstuli un lasīja:

"Šeit dus Izolde - mūsu varonīgā sanitāre. Viņa man izglāba dzīvību, bet pati gāja bojā. Es viņu apglabāju 9. maijā un pats devos uz mežu meklēt partizānus, jo uzskatu, ka mums vēl ir jācīnās, lai atbrīvotu Latviju. Vēsma, paņēmu līdzī tavu mandolinu un neizsakāmi jaukas armijas. A. K."

Otrās dienas ritā pie durvīm bija nolikta mandolina un vēstule:

"Es esmu atradis domu biedrus, bet mēs aizejam tālāk, jo šeit bīstami gan mums, gan jums. Apkop kapu kopiņu zem ābeles! A. K."

Pirmo uzcēla sienu šķūni un ieraka stabus nelielai mājiņai. Uz nopostītās mājas un izrakņātā dārza viņpoja rudzi, kas sāka jau dzeltēt. Neizkultos rudzus kaņavīri bija nesuši bunkuros un izkaisījuši pa visu pagalmu un dārzu. Dienas gāja. Šķūnis tika piekrauts ar sienu, vajadzēja plaut rudzus. Daļu rudzu nopļāva ātrāk un ar spriguļiem izsita, jo vajadzēja maizi.

20. augustā tēvs sāka attīrīt mājas pamatus, bet Vēsma grāba nopļautos rudzus. Pēkšņi Vēsmai aiz muguras nodārdēja apdullinošs sprādziens. Vietā, kur tēvs raka, izšļācās zemes strūkļa, notrieca gar zemi Vēsma un daļēji apbēra. Izskrēja Rita un māte. Bija redzams, ka cilvēks ir gājis bojā: tā vietā bija dziļa bedre. Pie rožu krūma, kas bija daļēji apbērts, bija līdz elkonim norautā tēva roka. Tā bija lielākā ķermeņa daļa, kas bija atrodama. Tēvs bija izracis neizsprāgušu bumbu. No viņa ķermeņa varēja salasīt nelielu kastīti. Pēc divām dienām to apbedīja tuvējos kapos, un Vēsma uz kapa nolika sarkanās rozes ziedus.

Vēsma atminējās, kā tēvs spēlēja ērģeles un vijoli. Viņa rokas spēja izvilināt brīnišķīgas skaņas no dažādiem mūzikas instrumentiem. Viņa atcerējās tēva pēdējos vārdus:

"Drīz šeit atkal pacelsies skaista māja ziedošā ābeļdārzā. Es ceru, ka Latvija tiks brīva tāpat kā pēc pirmā pasaules kaņa!"

Ar rožu ziediem Vēsma brāli nesagaidīja, bet gan at-
vadījās no tēva. Pēc bērēm viņa uzrakstīja dzejoli:

Atgriešanās mājās

Drupas, bedres un koku stumbri,
Tas viss, kas palicis no tēva mājām.
Viens rožu krūms, kas samīdīts ar kājām,
Steidz rētas dziedēt, miera sauli sveikt,
Tā ziedus nolīku, pat skumji tagad teikt,
Uz sava tēva kapa - mūža mājām.
Lai nemirstīgs ir rožu krūms
Pie manām izpostītām mājām.

Lai cik grūti bija, bet pa visām, arī ar kaimiņu atbals-
tu, mazu mājiņu uzcēlām. Vēsma iestājās Liepājas paida-
gogiskajā skolā, jo vidusskolai nebija līdzekļu. Viņa bieži
brauca uz mājām un par savu ietaupīto stipendiju veda
maizi mājiniekiem, jo visus izkultos rudzus bija jānodod
valstij.

1945. gada pēdējā stundā Vēsmai bija jāpārdzīvo tra-
ģisks notikums. 31. decembra naktī, atbraukusi no Liepā-
jas uz Priekuli, Vēsma negribēja nakti pavadīt stacijā. Viņa
brīdā pa dziļo sniegu uz mājām Sniegs čirkstēja zem viņas
kājām un to izdzirdēja kaņavīrs, kas stāvēja sardzē pie mā-
jas, kuņā bija apmetušies padomju kaņavīri. Vēsma priek-
šā nostājās kaņavīrs ar automātu. Paņēma viņas pasi un,
pielicis automātu pie muguras, dzina pagalmā. Pagalmā
bija mazs šķūnītis, kaņavīrs Vēsma iedzina tajā un uzmani-
ja, lai viņu neviens neievērotu. Vēsma pa mazu lodziņu,
kas bija durvīs, ievēroja, ka istabā sēdēja virsnieks un
kaut ko rakstīja. "Varbūt manu atļauju, lai varu iet tālāk uz
mājām," nodomāja Vēsma. Nē, uguns nodzisa un kaņavīrs
pavēlēja Vēsmai iet dziļāk šķūnītī. Tad Vēsma saprata ka-
ņavīra istos nodomus. Viņa nolēma cīnīties kaut līdz nāvei.
Kaņavīrs pielika automāta stobru pie Vēsma krūtīm un
grūda dziļāk šķūnītī. Vēsma spēji ar abām rokām atgrūda
automāta stobru, tas nokrita no kaņavīra pleca. Tad viņa
kliegdamā, ar neizsakāmu spēku, izgrūda kaņavīru pa dur-
vīm ārā un devās uz māju, kuņā bija virsnieks un citi kaņav-
īri. Pie virsnieka viņa netika, jo bars kaņavīru viņu aiztu-
rēja un trīs veda atpakaļ uz staciju. Arī no trim Vēsmai bi-
ja jābēg. Viņā bija tāds nepārvarams spēks, ka no tiem viņa
izbēga. Ieskrējusi stacijā, noslīdēja uz sola bez spēka.
Viņa neko nestāstīja ziņkārīgajiem. Vēsma klusi pārdomā-
ja notikušo. Daudz savos 18 gados Vēsma bija piedzīvoju-
si, bet ar tādu necilvēcību no cilvēkiem viņa sastapās pir-
mo reizi, kaut gan par izvarošanām bija dzirdēts. Dievs
pasargāja Vēsma, dodot viņai drosmi un spēku.

Savā jaunībā viņa bija saņēmusi lielus triecienus - zau-
dējusi tēvu, redzējusi bumbu saplosītus cilvēkus, vecākus
zaudējušus bērnus un cinījusies ar cilvēkiem, kuņus viņai
negribējās saukt par cilvēkiem. "Kāpēc ir tik dažādi cilvē-
ki - tik miļi un tik nežēligi?"

IV Dzīve turpinās

1947. gada augustā Vēsma ieradās savā pirmajā darba
vietā - mazā lauku skoliņā jūras krastā. Skolā strādāja tikai
divas skolotājas - Vēsma Ceriņa un Maija Krasta. Zvejnie-
ki viņas iemilēja kā savas meitas. No zvejas atgriezda-
mies, vienmēr atnesa jaunajām skolotājām svaigas zivis.
Viņas iemācījās zivis skārda mucā kūpināt, vējā kaltēt un
pagatavot garšīgus zivju ēdienus. Tas bija ļoti jauks laiks.
Aizmirsās pārciestās kaņā šausmas un nabadzība. Pēc
stundām viņas sanāca kopā - Maija spēlēja klavieres un
Vēsma dziedāja un deklamēja. Maijai bija L. Breikša dze-
joļu krājums "Dziesmas zemei un debesij". Vēsmai tas ļoti
patika un viņa visu krājumu ar roku pārrakstīja klādē.

Jaunās skolotājas bija iepatikušās diviem ciema pui-
šiem - Modrim un Valdim. Modris tiecās pēc Vēsma
draudzības, bet Valdis - Maijas. Kaut gan Modris bija iz-
glītots un labs puisis, Vēsma viņam nedeva nekādas ceri-
bas. Kaņā laikā pieredzētais un pārdzīvotais viņa atturēja

no domas veidot ģimeni. Vēsma ļoti pārdzīvoja māšicas
Daces traģisko likteni. Kaņā laikā Dace ar vīru tika izšķir-
ti. Grūtos apstākļos mira viņas dēliņš un viņa pati. Nepati-
kamu iespaidu uz Vēsma atstāja arī baigā 1945. gada pē-
dējā nakts Priekulē un vēl daudz kas cits viņai visu savu
dzīvi lika atdot darbam - talantīgiem un trūcīgiem bēr-
niem. Šo savu dzīves mērķi viņa piepildīja.

Kādu svētdienas pēcpusdienu ar velosipēdu braucot
mājās no koncerta, Vēsma uz ceļa apturēja un aplaupīja
trīs krievu zaldāti. Atņēma naudu, norāva no kājām kur-
pes, novilkā svārkus. Mēteļi atstāja, jo to nevarēja tik vieg-
li paslēpt. Bija vēl sals un sniegs - marta sākums. Pēdējos
desmit kilometrus Vēsmai bija jābrauc plānās zīda zeķēs,
bet viņa par to daudz nesūrojās - bija taču atstāta dzīva un
ne pilnīgi kaila. Skolā viņa sagaidīja Maija, Modris un Val-
dis. Savus piedzīvojumus stāstot, viņa ievēroja, ka to ļoti
pārdzīvo Valdis, kas viņai bija tuvs kā brālis, jo citādi do-
māt Vēsma nevarēja. Viņu mīlēja Maija. Aivars un Valdis
bija tikai Vēsma sapņu prinči. Arī Modris saprata, ka ne-
spēs iekāpot Vēsma mīlestību.

Pirmais gads skolas darbā beidzās traģiski. Maiju ap-
cietināja un izsūtīja uz Sibīriju, jo bija uzziņāts, ka viņas
brālis - bijušais legionārs aizgājis nacionālajos partizānos.
Vēsma pārcēla uz lielāku skolu. Jaunajā kolektīvā Vēsma
ātri iedzīvojās. Viņai bija spēja atrast kontaktu ar skolotā-
jiem un arī ar skolēniem un to vecākiem. Viņas audzēkņi
sauca Vēsma par savu otro māti, kaut gan gadu starpība
bija maza.

No šīs skolas viņas dzimtās mājas bija 40 kilometru
tālu, kuņus viņa veica ar velosipēdu, ko nopirka par pirmo
algu. 8. maija pēcpusdienā, aizbraukusi mājās, Vēsma ie-
vēroja apušķotu Izoldes kapu. Neviens no mājiniekiem
nezināja, kas to apušķojis. Vēsma saprata - kaut kur tu-
vumā ir Aivars. Vakarā, kad bija satumsis, mājās ieradās
trīs ar automātiem bruņoti vīri. Viens no tiem bija Aivars.
Tovakar daudz runāja gan par to, kā tika nopostītas Dārz-
nieku mājas, kāda dzīve ir mežā un kādas cerības atbrīvojot
Latviju. Brīnums - mežā bija pavadīti trīs gadi, bet cerība
nebija zudusi. Vēsma izstāstīja par savu draudzeni un kol-
lēģi Maiju, bet kad tika pieminēts viņas uzvārds, Aivars
sadrūma un norausa asaras. Kāpēc? Tas palika Ausmai
noslēpums. Māte sameklēja dēla Aina un vira drēbes, ie-
deva tās partizāniem, jo viņai tie bija tuvi kā dēli. Latviešu
mātes nekliedz un neplēš matus, bet vai tāpēc viņu sirdis
neraud? Ļoti sāp, bet ir jābūt stiprām sevi to paslēpt. Vēs-
ma māte savā 50 gadu gaņā mūžā daudz ko bija pieredzē-
jusi. Pirmā pasaules kaņā laikā kā skolniece no skolas bez
vecākiem tika aizvesta uz Čudovu, kur strādāja mācītāja
ģimenē par guvernanti. Daudz laba viņa stāstīja par šo ģi-
meni, bet reiz pastāstīja par komunistu briesmu darbiem
Čudovā. Garīdznieki bija virvēs piesieti aiz auļojošiem zir-
giem. Viņa saprata, ka daudz runāt nevar, ir jāklusē un jā-
vēro. Viņa bieži teica: "Skatieties uz Kristu, arī Viņš cie-
ta." Dzimtenes labā neviens upuris nav par lielu. Viņi visi
ticēja, ka šis krusts dos pozitīvu atrisinājumu. Ne katras
ciešanas ir grēku sekas.

Vēsma ieguva augstāko izglītību, mācoties LVU Ne-
klāties nodaļā, bet pēc tam arī mūzikālo izglītību, māco-
ties mūzikas skolas dirigentu nodaļā neklāties. Viņa ar-
vien vēl kāda neredzama roka sargāja, labi cilvēki deva zi-
ņu un padomu. Ļaunums no Vēsma atkāpās, kaut bieži
uzglūnēja. Viņa to sajuta, bet neslēpās un neliekuļoja. Kā-
du jūnija svētdienu Vēsma aizgāja uz baznīcu un nodekla-
mēja L. Breikša dzejoli "Lūgšana". Klausītāji pateica viņai
sirsniņu paldies, jo viņa to pateica no sirds ar asaru pil-
nām acīm.

1949. gada 25. marta rītā, aizbraucot mājās, viņa atra-
da durvju priekšā lielu piekāpamo atslēgu. Māte, tante un

Rīta bija aizvestas uz Sibīriju. Šis nabadzīgās būdības iemitnieces bija pataisītas par kulakiem vai budžiem, vai arī par bandītu atbalstītājiem. Vēsmu šis liktenis neskāra. Viņa strādāja svešā ciemā un bija ieguvusi cieņu un mīlestību ciema iedzīvotāju vidū, pateicoties saviem skolēniem - "bērniem".

Tomēr pienāca laiks, kad Vēsmu izsauca uz Drošības pārvaldi. Vēsmu pratināja viņas bijušais klases biedrs. Viņi pagasta skolā bija draugi un arī šoreiz Kārlis nespēja Vēsmu nosodīt. Viņš izstāstīja visu, jo bija Viņai slepeni sekojuši. Zināja par Aināru, par L. Breikša dzejoli. Visu to noklausoties, Vēsma jautāja: "Vai tev, Kārlī, nemaz sirds nesāp par mūsu Latviju, par mūsu tautas ciešanām Sibīrijā, par mūsu tautas kultūru, kas tiek izkropļota, vai tu esi lasījis L. Breikša dzejoļus?"

Uz to Kārlis atbildēja: "Man tagad tev vajadzētu uzlikt roku dzelžus, bet es to nevaru, brauc kaut kur tālāk un nesaki nevienam, kur!"

Vēsma paklausīja Kārlim un sameklēja darbu Latvijas otrā pusē, bērnu namā. Vārbūt tieši šeit bija viņas istā vieta?

V Bērnu namā

Reizē ar Vēsmas ierašanos, bērnu namā atveda vienu septiņgadīgu meiteni - Māru Krastu. Meiteni atveda kāda sieviete, kuŗa bija atbraukusi no Sibīrijas. Māras māte meža darbos bija gājusi bojā, bet tēvs ļoti smagi ievainots. Viņš bija lūdzis, lai Māru aizved uz Latviju un ievieto bērnu namā. Pats viņš Latvijā atgriezties nedrīkstēja. Vēsma bērnu namā sāka strādāt par dziedāšanas skolotāju un I. klases audzinātāju. Viņa ievēroja Māras skumjās acis un neparasto kautrīgumu, mūzikālās spējas. Viņa Vēsmai ļoti atgādināja bērnbību. Kaut kas viņu ļoti saistīja pie Māras, un viņa nolēma Māru pievērst mūzikai. Pati Vēsma mācīja klavierspēli, bet Māra mūzikas skolā mācījās vijoli. Vēsmai likās, ka viņa pati piepilda savu sapni. Viņa paņēma Māru aizbildniecībā. Adoptēt viņa nevarēja, jo tēvs nebija no Māras atteicies.

Tā gāja gadi. Māra izcili beidza mūzikas skolu un iestājās mūzikas vidusskolas vijoli klasē un pārgāja dzīvot pie Vēsmas. Viņas bieži kopā mūzicēja un dziedāja. Bieži ieskanējās Sen-Sans "Gulbis" un latviešu tautas dziesma "Es kaŗā aiziedams". Vēsma Mārai izstāstīja par savu bērnbību un jaunību. Māra bija ļoti sirsnīga un pateicīga meitene. Dzirdot Ritas un Aivara vārdus, Māra sadrūma un sevi nodomāja: "Kaut viņi būtu mani vecāki!" Vēsma Aivara uzvārdu nezināja. Māra sameklēja sievieti, kas viņu atveda uz Latviju un uzzināja sava tēva adresi Sibīrijā. Viņa nolēma aizsūtīt tēvam ielūgumu uz savu pirmo koncertu.

Tuvojās atmodas laiks. Vēsma un Māra vienmēr piedalījās Helsinkī '86 rīkotajos pasākumos pie Brīvības pieminekļa. Viņas nešaubījās, ka Latvija kļūs brīva. Māra centīgi mācījās, lai varētu turpināt izglītību konservatorijā. Barikāžu laikā Māra piedalījās koncertos ar savu vijoli. Vēsma aizgāja pensijā un noirēja Jelgavā mazu istabiņu. Viņa sāka aprakstīt savu dzīvi, rakstīja dziesmas un zīmēja ziedus. Vecums no viņas atkāpās.

Lielu pārdzīvojumu Vēsma izjuta Gunāra Astras bērēs. Vērojot lielo pavadītāju pulku, Vēsmā izlauzās kluss dvēseles kļiedziens:

"Celies, mana tauta, celies!

Tumšā kapa akmens velsies.

Jēzus sniedz tev savu roku,

Tikai celies, augšām celies!"

Tēvam rakstītā vēstule atnāca atpakaļ ar uzrakstu: "Aizbraucis uz Latviju". Koncerts notika Doma baznīcā. Bija sludinājums avīzē. To izlasīja Aivars, kuŗš bija apmeties pie māsas Maijas, kuŗa bija atgriezies no Sibīrijas un apprecējusies ar Modri Upmali. Viņi visi ieradās uz

koncertu un gaidīja, kad iznāks meitene, kuŗa atskaņos Sen-Sansa "Gulbi". Aivars bija stipri sakropļots. Kliboja uz nūjas atspiedies. Māra pēc koncerta piesteidzās pie Vēsmas un pasniedza viņai savas puķes. Pēc tam pienāca sirms vīrs ar sarkanām rozēm. Māra nepazīna savu tēvu, bet Vēsma pazina. Aivars pateicās viņai par savas meitas audzināšanu. Šo neparasto satikšanos vēroja Maija, Vēsmas pirmā darba gada kolleģe, un Modris. Kādreizējās jaunās skolotājas no jūrmalas skoliņas atkal tikās! Abas sirmas, daudz pārdzīvojušas. Maija pēc atgriešanās no izsūtījuma apprecējusies ar Modri. Vēsmas atmiņā kā vizija parādījās mazā skoliņa, jūŗa, zvejnieki un divi jaunekļi, kuŗi bieži ciemojās pie jaunajām skolotājām. Toreiz Vēsmas draudzību centās iekaŗot Modris, bet Valdis bija Maijas draugs. Vēsma domāja: "Kur Valdis" bet baidījās jautāt.

Visi, laimīgi satikušies, aizgāja pie Vēsmas. tur noskaidrojās, ka Aivars ir Maijas brālis. Vēsmas mazā istabiņā bija klavieres, vecā mandolina un Māras vijole. Maija, kā jaunībā, piesēdās pie klavierēm. Māra paņēma savu vijoli, Aivars veco mandolinu. Skanēja "Es kaŗā aiziedams" un citas. Arī "Pūt, vējiņi" ar Vēsmas vārdiem:

Pūt, vējiņi, dzen laiviņu,

Aizdzen mani Kurzemē!

Tur, kur manas tēva mājas,

Kur kuplie ozoliņi.

Tur ir manas dzīves saknes,

Manu sapņu zarojums.

Bērnu dienu mazās pēdas,

Kaŗa posts un lielas bēdas.

Pūt, vējiņi, apstājies

Pie zaļās velēniņas.

Lai es varu dzīves takas

Klusās domās izstaigāt.

Vēsma, Māra un Aivars norunāja satikties 23. jūnijā "Dārzniekos" pie Izoldes kapa.

VI Satikšanās

23. jūnijā ap pusdienas laiku Vēsma, Aivars un Māra ieradās nopostītajās Dārznieku mājās uzpost Izoldes kapu. Vēsma bija paņēmusi līdz 4 baltas un 6 sarkanas rozes. Baltās iestādīja Ritai un Izoldei, sarkanās - mātei, tantei un tēvam. Māra no zilām neaizmirstulītēm izveidoja dobes apmalī. Aivars bija izgatavojis krustu ar vara plāksni, uz kuŗas bija uzzīmējis koklīti un pierakstījis: "Stīgas ir sarautas, bet to maigā mūzika arvien vēl skan mūsu dvēselēs. Paldies jums, labie cilvēki! Sirsnīgā atmiņā glabāsim - Izoldi, Ritu, Elgu, Jāni un Līni." Aivars ieminās: "Vārbūt man vajadzēja pierakstīt arī Aini?"

"Nē," atbild Vēsma, "mana sirds saka, ka Ainis ir dzīvs un es viņu satikšu. Visus šos 47 gadus esmu viņu gaidījusi, sapņos redzējusi, protams, tādu 18 gadus vecu un skaistu jaunekli. Kāds viņš tagad 65 gadu vecumā?"

Tā, atmiņas pārcilājot, viņi ievēroja, ka pa rudzu lauku, pa vecā ceļa vietu nāk trīs cilvēki. Sirms, mazliet salicis vīrs, vecāka kundze un jauna sieviete. Apstājās vietā, kur kādreiz auga milzīgi liela un veca liepa, kas pēdējās kaŗa dienās savu dzīvi beidza. Virietis kaut ko stāstīja un rādīja. Pēc žestiem likās, viņš stāstīja par liepu, grantsbedrēm un veco riju. "Bet kas gan varēja to visu zināt?" brīnījās Vēsma. Viņi nepagāja gaŗām sudrabvītolu pudurim, kas atstāts aizbērtā diķa malā. Virietis parādīja uz vietu, kur kādreiz ceļmalā auga Aipa stādīts bērzs, pie kuŗa, aizbraucot no mājām, Vēsma uzrakstīja savu pirmo dzejoli. Tālāk, pa rudziem brīzdamī, viņi piegāja pie liepas, kas iestādīta par zīmi, ka te kādreiz bijušas mājas, liepu un sudrabvītolu alejas, egļu dzīvžogs, liels ābeļdārzs, pilns baltiem bišu stropiem. Bieži šeit klusajos vakaros skanējusi svētsvinīga ērģeļu mūzika - Bacha prelūdijas un korāļi, arī latviešu tautas mūzika. "Cik gan vairs ir tādu cilvēku, kas visu to atminās?"

Nācēju sarunās ieklausījās Māra: "Viņi sarunājas angļiski un vīrietis stāsta par balto ceriņu krūmu, rožu dobēm, aku pagalma vidū."

Vai tiešām tas ir Ainis?" iesaucas Vēsma. "Jā," saņraukti atbildēja Ainis, "tas esmu es, bet tu esi mana māsa Vēsma?"

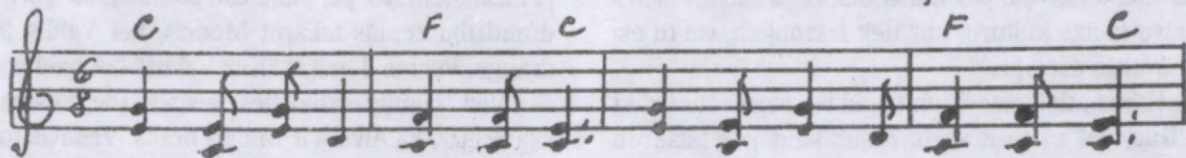
Neizsakāmi sirsniņa ir divu tuvu cilvēku satikšanās. Pazūd laiks, apklust vārdi, runā pukstošās sirdis un asaru pilnās acis. Vēsma atminējās, ka viņa pirms daudziem gadiem, pie lielās liepas stāvēdama, uzrakstījusi dzejoli un mājās tam pierakstījusi mūziku.

Vēsma norausa asaras un piebilda: "Tik dažādi ir cilvēku likteņi. Laikam, Dievs mūs rūdījis un mācījis dzīvot. Būtu jauki, ja Kārlis būtu šeit, savā dzimtenē. Dzimtene - māt - tā ir dzīves sākums. Dzīve ir skaista, ja mums ir tāds sākums, pie kā atgriezties."

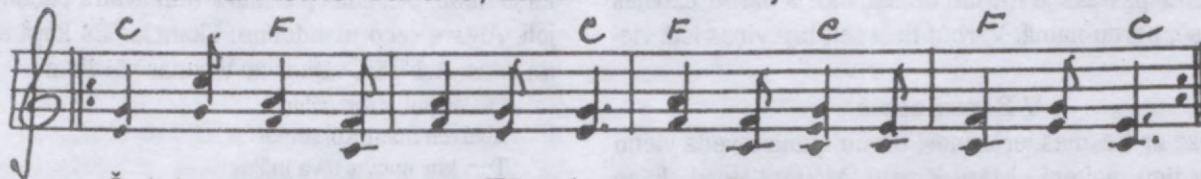
Ainis, to visu noklausījies, piebilst: "Cik dažkārt kļūdiģas ir cilvēku domas un izjūtas par dzimtenes mīlestību. Es, cīnoties vācu armijā Polijas zemē, gandrīz zaudēju dzīvību. Kā cerību un sapņu iedvesmots jauneklis cīņos leģionāru rindās, domādams par savu Latviju. Divas lielvaras kā divi dzirnakmeņi šķaidīja mūsu tautu, naidoja

Atmiņas.

Veltījums brālim 1989.

Sirds man tomēr saka tā, Labāk dzīvot Latvijā.

Šeit kur mana dzimtene, Tēva kopta zemīte.

Kuplas liepas pagalmā,
Diži kārkli diķmalā,
Lielas mājas kalniņā,
Ābeļdārza vidiņā.

Bišu stropi rindiņā,
Egļu žoga paēnā.
Virmo gaiss un bites san,
Bērniņa tā tev un man.

"Pa šiem 47 gadiem ir iznīcināts un izmainījies viss, kas te bija, tikai atmiņas nemirst," noteica Ainis. "Es visu atminos, jo vieta, kur esi dzimis un audzis ir mīļākā, tāpat kā mīļākais cilvēks ir māte!" "Es jau esmu vecs cilvēks, bet, stāvot pie šīs liepas, es jūtos jauns. Es devos uz šo vietu kā svētceļojumā un šeit nu es esmu - savā dzimtenē, ja netrūktu tēva mājas."

"Jā, Aini, pēc kara mēs te atgriezāmies un mūs sagaidīja vecais melnais runcis. Pieci cilvēki - tēvs, māte, es, tante Line un māsiņa Rita sākām atjaunot izpostīto dzīvi. Gaidījām arī tevi, bet tu tik ilgi nenāci. Paliku es viena un nu, lūk, mēs satiekamies ar sirmām galvām."

"Kā tev, Vēsma, laimējās palikt Latvijā, ja visi mūsu radi vai nu izbrauca uz Vāciju, vai tika izsūtīti uz Sibīriju?" jautāja Ainis.

"Šķiet, ka par to es varu pateikties Kārlim. Vai tu atceries ļoti nabadzīgo zēnu no manas klases? Mēs sacentāmies zīmēšanā, bieži staigājām skicēdami skaistākās dabas ainavas skolas apkārtnē. Viņa vecāki gāja bojā, bet viņš pēc armijas sāka strādāt Drošības pārvaldē. Viņš bija tas, kas man sekoja un kādu dienu izsauca uz pārrunām. Kārlis zināja visu par mani. Man toreiz šķita, ka arī man tiek gatavots ceļš uz Sibīriju, bet Kārlis man ieteica pārcelties uz kādu tālāku vietu Latvijā. Aizgāju no savas dzimtas puses un lielāko mūža daļu nodzīvoju Jelgavas rajonā."

Aivars klausījās un piebilda: "Tagad es stāstīšu tālāk. Man Sibīrijā palika draugs, kas tur bija aizsūtīts par nepaklausību čekas pavēlēm un notiesāts par dzimtenes nodevību. Viņš man lūdza, lai es aizsūtu viņam L. Breikša dzejas un A. Brigaderes "Kvēloša lokā". Viņš ir iemīlējis Sibīrijas dabu. Daudz zīmē un fotografē. Kārlis neuzskata sevi par cienīgu atgriezties Latvijā. Viņš man stāstīja par kādu meiteni, kuģa viņam bijis jāpāriet, bet viņš izvēlējies pats labāk iet šo moku ceļu. Tagad es saprotu. Tas bija Kārlis Krūms.

un iznīcināja. Grūti bija saprast, kur ir taisnība. Es atradu patvērumu Anglijā. Cerības atgriezties dzimtenē bija, bet nedomāju, ka tas notiks pēc 47 gadiem un es stāvēšu rudzu laukā, nevis ziedoša dārza vidū.

Iesāktu domu turpināja Aivars: "Izrādās, mēs abi esam cīnījušies latviešu leģionā. Es 19. divīzijā, bet tu - 15. Es pēc kara patvērumu atradu mežā un tavas un Vēsmas dzimtas mājās, kuģu vairs nav. Mēs, meža brāļi, ticējām, ka mums Latviju atbrīvot palīdzēs ASV un Anglija. Veltas bija mūsu cerības. Mani sakropļotu sagūstīja un izsūtīja uz Sibīriju. Latvijā atgriezos tikai pirms gada. Tur - gulagos - zaudēju savu veselību, tuvus cilvēkus - sievu, meitu, kuģu atradu tikai vakar. Ko un kā lai es tagad palīdzu savai tautai? Dzimtenes mīlestību nekas man nespēja atņemt. Tā dzīvos mani, kamēr pukstēs sirds."

"Es vienmēr esmu sajutusi Dieva svētošo roku, tā vadījusi mani un sargājusi." Vēsma iesāka dziesmu - "Še, kur ligo prieku meži." Visi aiziet pa viņojošo rudzu taku dziedādami.

Ticība, cerība un mīlestība is savedusi kopā cilvēkus šajā mīļajā vietā - dzimtenē. Dzimtene tūkstoš saītēm sien! "Lai Dievs svētī Latviju, mūs dārgo tēviju!"

Pēc pieci gadiem.

Laika rats nemitīgi griežas. Cilvēku dzīve paliek tikai atmiņās.

Marta Hūns (Vēsma)

Tagad Vēsmai pasaule ir kā plaša kapsēta. Tik daudz tuvu cilvēku atdusas mūžības dārzos - brālis Anglijā, tēva brālis Kanadā, brālēni un māsiņa Kanadā un Vācijā, vecaistēvs Sibīrijā un tik daudzi Latvijas kapsētās.

Tik daudz mīļu un tuvu cilvēku ir aizgājuši pa mūžības vārtiem. Un tomēr vēl ir daudz labu cilvēku, kas pasniedz Vēsmā draudzīgu roku, palīdz noslaucīt asaras, ievilk smaidu sejā un dziedāt. Tie ir viņas draugi, kolēģas un skolēni. □

Marta Hūns
(Vēsmā)
Latvijā

☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

☒ ☒ ☒ VĒSTULES ☒ ☒ ☒

JŪDZI TĀLU NO PATIESĪBAS UN DEMOKRATIJAS

Mēnešraksta "MLB Ziņotājs" aprīļa numurā atrodams rūdītā žurnālista Leo Švarca raksts "Vai isto demokrātiju meklēsim skaistos vārdos jeb balsošanas rezultātos?" Ziņas vai "sīko aprakstu", kā viņš saka, saņēmis pa faksu no personas, kuņas vārdu viņš nevēlas vai "piemirsis" pieminēt, kas pastāsta par aizvadīto DV Latvijā 9. marta konferenci Rīgā. Minēt ziņu avotu ir viens no svarīgākajiem žurnālistu uzdevumiem, aprakstot jeb kuņu notikumu. Tam trūkstot, sniegtās ziņas pielīdzināmas dezinformācijai vai baumām. Žēl, ka arī to Leo Švarcs bija "piemirsis".

Ari es saņēmu pa faksu aprakstu par to pašu 9. marta, diemžēl, bēdīgi slavenu konferenci, kur faksa sūtītājs ir Ernesta Laumaņa, lielākās DV nodaļas Latvijā valdes loceklis, kuņā ir 192 biedri. Lasot abus konferences aprakstus, ko saņēmis Švarcs un to, kas man atsūtīts, viens no otra atšķiras kā nakts pret dienu. Citēšu tikai galvenos punktus, kas liecina par "demokratiskā" vidē aizvadīto konferenci.

Sekojošajiem DVL statūtiem ikvienam biedram ir tiesības piedalīties kuņā katrā valdes sēdē vai arī delegātu sapulcēs. Šķiet, ka 9. martā tas bija citādi. Kā par pārsteigumu uz šo sapulci bija sagādāta Zemessardzes klātbūtne, kā vecos "labos laikos" un, ieejot konferences telpās, katru kontrolēja Kalvāns personīgi. No 120 paredzētiem delegātiem piedalījās 116. Pēc konferences prezidija - Riharda Kalniņa no Talsu DV nodaļas un viņa vietniekiem Daigas Purvēnas un Jāņa Krūmiņa, sekoja jau iepriekš sagatavots saraksts ar citu tehnisko darbinieku vārdiem un tā apstiprināšana. Parasti gan tos izvēl sapulce no klātesošo vīdus un ne jau no sagatavota saraksta. Tikai žēl, ka par to klusē Leo Švarcs. Opozīciju, kas radās pēc šāda gājiena, smagi nostrostoja konferences vadītājs Rihards Kalniņš, veltot tai visu savu uzrunu. Kā jau tas "demokratijā" pienākas! Par nesaprašanos žēlojās DVL valdes priekšsēdis Jānis Krūmiņš, bet vanadžu priekšniece Daiga Purvēna bravūrīgi un skaļi slavinaja vanadžas, bet neaizmirs "daudzina" arī konkordu, ko DV CV noslēgusi ar DVL, jo no tā neesot nekāda atbalsta. Tad A. Kalvāns pasniedza A. Selgas, V. Antiņa un Rudziša no Kalifornijas latviešu biedrības aploksnes, ko gan parasti izdara DVL valdes priekšsēdis vai aprūpes vadītājs un reizē pieprasīja sev uzticības balsojumu, norādīdams, ka par viņu palaistas visādas baumas, ko piesūtot nodaļām kilogramiem. Jāsaka, ka viss istais teātris notika visu laiku ar lielu troksni. Visas balsošanas, kā jau Padomijā, notika ar rokas pacelšanu un tā arī šī. Sanāca pāri 60 balsim, un tā Kalvānam uzticība tika izteikta (Interesanti, ko par šo "demokratisko" gājienu domā Leo Švarcs?. Žēl, ka viņš nosoda K. Tauriti, J. Antmani un J. Skutuli, kas iebilda pret šādu "demokratisku" rīcību, nosaucot tos par "sadarbības jaucejiem". J. S.). Kandidāti valdes priekšsēža, vanadžu vadītājas un valdes locekļu amatam visām 49 nodaļām bija jāpiesaka nominācijas komisijai līdz 1. februārim, kas tika izdarīts, bet nominācijas priekšsēdis Mālmeistars nenosauca visus iesniegto kandi-

dātu vārdus, bet ieteica balsot par J. Krūmiņu kā DVL valdes priekšsēdi un D. Purvēnu par vanadžu vadītāju. Kādi bija citi pieteiktie kandidāti, tas palika sapulcei nezināms. Pēc tāda paša šablona notika valdes vēlēšanas. Bija jau sagatavotas vēlēšanu zīmes ar nākamajiem valdes locekļu vārdiem, vajadzēja tikai tos iemest urnā. Varēja jau kādu vārdu svītrot, bet ko tas dotu? Kaut vai ar vienu balsi uzstādītais jau tā vai tā ieiētu valdē. Lūk, padomju laika režija. Tā arī visa pārreģistrēšanās it kā apvienotā DVL, pieprasot lai anketēs bez vārda, uzvārda, dzīves vietas un koda iesniegtu arī 2 fotografijas, ir nelikumīga prasība, jo DVL statūti un likums par Sabiedriskajām organizācijām prasa tikai vārdu, uzvārdu, dzīves vietu un kodu. Daudzām lauku nodaļām šī prasība sagādāja lielas problēmas un naudas izdevumus. Tā pārreģistrējušies ir tikai mazāk kā puse biedru - 2257. Tas, Švarca kungs, ir konferences gaitas apraksts no cita dalībnieka un jāsaka, cik dažādas gan ir šīs gleznas!

Beidzot atļaujos aizrādīt piedzīvojušajam žurnālistam L. Švarca kungam, ka demokratiskā un no komunistu varmācības atbrīvotajā Latvijā kuņai katrā DVL nodaļai ir tiesības rīkot kopējus saietus, sapulces un sēdes, neprasot atļauju DVL valdei un nav tādas "nelegālas sanāksmes", kā to piemin L. Švarcs savā rakstā. Nelegāli tas bija zilo cepuru valdīšanas laikā un te vietā būtu jautājums, vai arī Švarca kungs būtu iestājies tajā "pagātnes cilvēka" klubā, kuņā viņš piedāvā brīvas ieejas kartes vairākiem ārzemju DV priekšniekiem. Paldies, Švarca kungs, pameklējiet vēžus citā upē, šajā tie nedzīvo. Vai tiešām Jūsu gadiem ilgi būvētais nams ir celts uz smiltīm, ka laižat klajā katru nepārbaudītu ziņu? Vai tiešām bijības apziņa un žurnālistika ētika tik ātri aizplēn? Mans aprakstītais nenāk tikai no atsūtītā faksa, bet ziņas pārbaudītas ar vairākiem minētās konferences dalībniekiem. □

Jānis Skrastiņš,
Montrealā

☒ ☒ ☒

TIKAI LAI ATSVĀIDZINĀTU ATMIŅU

Ari es, līdzīgi Selgas kundzei, biju nodomājis izbeigt šķēpu laušanu un, iebāžot galvu smiltīs, līdzīgi štrausam, kas gan man nekad nav izdevies, atbildēt, nekā ļaunu neredzu, nekā ļauna nedzīrdu, viss rit patiesības gaismā un viss, ko raksta Aina Selga MLB aprīļa MLB Ziņotājā, ir gaismas apstarots. Diemžēl, to nespēju. Patiesība skaļāka par meliem. Pirms pāris mēnešiem tālruņa sarunā ar Selgas kundzi par nosodāmo DVL 3 redzamāko valdes locekļu negaidītiem un neattaisnojamiem "apciemojumiem" pievecajiem un slimajiem DV Jūrmalas nodaļas leģionāriem, ar tirdīšanas un biedināšanas papēmieniem, viņai skaidri minēju visu triju nelūgto "viesu" vārdus un jautāju par "ciemošanās" iemesliem. Viņas atbilde bija, ka viņiem (šiem 3 ciemiņiem) kaut kādā veidā bija jāaizstāvās. No kā tad, patiesības meklēšanas statusa respektēšanas? Tā tad viņa labi zināja to vārdus un viņu nedarbus. Kāpēc to tagad noliegt? Biju ļoti pārsteigts, ka šis bēdīgās ziņas neticami ātri sasniegušas Selgas kundzi Vai lai bridinātu domu biedrus no nacionāli domātājas sabiedrības uzbrukumiem nedarbu darītājiem?

Nē, cienījamā kundze, tie nebija tie, kuņu vārdus Jūs minat savā rakstā aprīļa MLB Ziņotājā: jūrmalnieks J. Skutelis, rīdzinieki K. Tauritis un J. Antmanis. Savā rakstā ar nolūku izvairījos no vārdu minēšanas, vēlējos tikai neaicinātos ciemiņus un viņu valdi bridināt no šādām nosodāmām izdarībām, bet kā redzu, Jūs vēlaties lai vēlreiz tos atkārtotu atmiņas atsvaidzināšanai. Tie bija A. Kalvāns, D. Purvēna un J. Mauliņš, visi trīs no DVL augstā plaukta, izņemot pašu valdes priekšsēdi, kas, laikam, nebūdamas pār-

liecināts par šim izdarībām, nevēlējās piedalīties. Trīs pirmie Jūsu minētie bija tie, kas šā gada 21. janvārī Latviešu biedrības namā, Rīgā sasauca 17 DV Latvijā nodaļu konferenci, lai pārrunātu un nospriestu, ko darīt un kā rīkoties pret diktatoriskiem un DVL statūtiem neatbilstošu divu valdes locekļu - A. Kalvāna un D. Purvēnas darbību. Otra lieta, Jūsu piezīme, ka iesniegtā ziņojuma paraksti DVL valdei esot viltoti, nav taisnība. Man ir noraksts (foto kopija) no oriģinālā iesnieguma, un tie visi ir oriģināli, ko man apliecināja daļa no parakstītājiem. Vai tiešām lai "aizstāvētos" uz viņu DV iesniegtajā rakstā par nekārtībām un statūtu ignorēšanu bija jāsūta "ciemos" trīs personas, kur viena no tām uzdevusies par juristu ar sarunu atskatotāju kabatā, kamēr pārējie divi tirdižuši, stostojuši un izprašājuši par pārējo parakstītāju adresēm un dzīves vietām. Pāris no šiem negaidīto "ciemiņu" pieņēmējiem man pastāstīja, ka tieši pirms 57 vai 58 gadiem, isi pēc kara, pie viņiem Latvijā ieradusies arī 3, viens ar zilo cepuri un divi pavadoņi, un tieši tādā pašā veidā, pratinot, draudot, prasot, vai tas ir tavs paraksts, kur dzīvo pārējie apsūdzētie, tiem nodrošinājuši gaŗo Golgatas ceļu. Kā Jūs, kundze, justos, ja pie Jums, pēc izsūtījumā pavadītajiem 10 vai 15 gadiem, otreiz šīs ļaunās varas gleznas tiktu kārtas pie sienas? Nē, tas nav mans prātojums, Jūs to labi zināt, bet kāpēc izlikties un līdzīgi A. Kalvānam tēlot visu gaišās krāsās, ka viss labākā kārtībā, vai ar Jūsu vārdiem "viss nostājies savās vietās"? To apliecina redaktors A. Kalvāns savos rakstos "Ar pieredzi, zināšanām un degsmi". Laikā un Latvijā Amerikā un, droši vien, arī kur citur. Šos viņa vārdus necenšos apgāzt, nedz noliegt, jo labi zinu, ka tas viss panākts tikai ar "pieredzi, zināšanām un degsmi", stāju, ar kuŗu tikai dažī no mums var lepoties.

Un beidzot, vai nebūtu jauki un svētīgi, ja DVL žurnāla redaktors Latvijā izbeigtu netīras veļas mazgāšanu, apvainojumus un pārmetumus, minot vārdā visus, kas nebrauc pa viņa ļauno sapņu ceļu. Kas domā citādi un nebaidās prasīt, lai patiesība reiz ieraudzītu dienas gaismu. Ja pirms dažīem gadiem viņa rediģētais žurnāls bija lasāms, tur bija atrodami saistoši aizvadīto kara dienu stāsti, ziņas par DVL darbību un notikumiem, dzīves apraksti un liederīga informācija, tad tagad, sevišķī pēdējos pāris gados, tas kļuvis par ķēngu lapu, naida paudēju, sevis un savējo daudzinašanu un citu atklātu pelšanu un nolikšanu. Diemžēl, ir vēl dažš, kas to tencina kā labāko latviešu žurnālu un pasniedz redaktoram nepelnītu lauru vainagu. Vai DV Latvijā, apvienotiem un vēl neapvienotiem, nekad nav ienācis prātā, kopā ar DV ārpus Latvijas (DV CV) izdot tikai vienu Daugavas Vanagu žurnālu, kas kalpotu visiem Daugavas Vanagiem, būtu vienotājs, vanagu mērķu, dzīves, darbu, panākumu un arī zaudējumu paudējs, viens šeit svešumā un dzimtenē. Aiz tā stāvētu vienota un stipra, šodien dalītā un šķeltā latviešu tauta un mūsu nākotne - jaunatne, kuŗas rokās jo drīz būsīm spiesti nodot maldu ceļu braucēju grožus, kā dzimtenē, tā šeit. Cik tuvu jau pienācis šis liktenīgais brīdis! □

Skrastiņu Indulis

☒ ☒ ☒

Red. piezīme: Šķiet, ka abas vēstules un iepriekš publicētie raksti liecina par vienu, proti, cik ļoti dalās ieskati dažādo DV vienību biedros DV organizācijā Latvijā un ārzemēs. Grūti iedomāties, kā šādā gaisotnē nopietnāka un dziļāka sadarbība varētu izveidoties tuvākā laikā. Ar ūdens uzliesānu degvielai te nekas netiek un netiks panākts. Sadarbība prasa pietāti un apstākļu izpratni. Jāpiezīmē vēl, ka lielais ASV laikraksts Washington Post arvien nav izdevis ziņu avotu Watergate lietā, kas lika no amata atteikties ASV prezidentam Niksonam. Tā uzbrukums šē mūsu žurnālistikas senioram L. Švarcam nav vietā.

☒ ☒ ☒

PASKAIDROJUMI PIE KRISTUS DĀRZA VALDES RAKSTA

Personīgi, kaut esmu pastāvīgs valdes loceklis, jūtos spiests pagaidām atturēties no valdes sēdēm, kamēr notiks maiņa jau sen novecojušā valdes vadībā.

Tā kā Kristus Dārzs ir sabiedriska labdarības iestāde, kas rūpējas par mūsu veciem un nevarīgiem, es domāju, ka sabiedrībai ir tiesības visu valdes rīcībā redzēt skaidri, jo no tā ir atkarīga iemītnieku labklājība un ciešāks sabiedrības atbalsts; nepietiek ar ziņojumiem, kur tikai visam slid viegli pāri.

L. A. rakstā nr. 8 tiek attaisnota nezināšana fināciālās lietās, kas novedušas pie grūtībām, jo pat ne zvērinātie revidenti, ne attiecīgā valdības iestāde nebija laicīgi pamanījušas radušās fināciālās grūtības; tas nav tiesa - jau gadu vai pat divus gadus pirms, valdes locekle Irēna Logina (apbrīnojama atjautība) brīdināja Finanču komiteju, kuŗu vadīja pats valdes priekšsēdis, ka ar administrātora patvaļīgu renšu paaugstināšanu rezidentiem var rasties nopietnas problēmas ar Ministrijas finanču iestādēm. Priekšsēdis, viņai to privāti atgādinot, pat neesot atbildējis, bet valdes sēdē visu lika tikai apstiprināt. Vai te var vainot zvērinātos revidentus, vai sagaidīt, ka Ministrija sūtīs kādu pie mums lasīt priekšā viņu piesūtītos noteikumus?

Kāpēc to apzinīgi darija administrātors, tas vēl nav zināms?

Tieši gultu jautājuma dēļ es atturoš sadarbīties ar pašreizējo valdi, jo te saskatīju patvaļīgu un neattaisnojamu priekšsēža izdarību. Rakstā teikts, ka gultu iegūšana esot "ļoti sarežģīts" process un valde nolēmusi "neizšķīst lielas naudas summas, jo bija skaidrs, ka būsīm nesekmīgi".

Tas ir maldinoši: Kad valde man bija uzdevusi ievadīt gultu pieprasījumu, es to arī ievadīju un lielākā naudas summa, kas bija jāizdod par "Proposal" bija \$ 5.000.- Tā sagatavošana Kristus Dārzam kā jau esošai Mājai bija arī bez grūtībām, jo tās jau pārvarētas pirms 15 gadiem. Arī naudas summa nebija liela, salīdzinot ar tām naudām, ko izdeva veselai konsultantu virknei un "severence" maksājumiem.

Bez tam Ministrija mani pat skubināja pasteigties, lai nenokavētu pieprasījuma terminu, bet drīz par pārsteigumu uzzināju, ka priekšsēdis visu esot apturējis un pie tam man nemaz nepaziņojot...

Tagad nu varēšot gultas pirkt no mājām, kur strādājuši prātīgāka vadība... un pat būvēt jaunu Kristus Dārzu, kā saprotams; laikam, jau sācis aizmirsties, kā gāja ar veco.

Noslēgumā negribu šeit atkārtot man konfidenciāli izteikto Ministrijas pārstāves brīdinājumu par sekām, ja mēs nespētu lietas savest kārtībā, un ko valde arī zina. Varētu tikai ieteikt būt uzmanīgiem ar 'lielo brāli', kas ir bijis ļoti pacietīgs ar mums un grib vēl palīdzēt. □

E. Upenieks,
Toronto

☒ ☒ ☒

QUO VADIS LNAK?

Aizvadītajā LNAK padomes sesijā, kas bija zem jaunas vadības, vairāk tolerantas, vairāk vienojošas, deva cerības, ka tā būs vairāk prātīga un tālredzīgāka mērķtiecībā.

Šajā cerībā vairāki tautieši, starp kuŗiem bija divi ārsti, viens profesors, žēlsirdīgā māsa, sabiedriski darbinieki un apzinīgas mātes, sagatavoja rezolūciju iesniegšanai LNAK sesijā. Tā bija attiecībā uz mūsu tautas dominējošo, sāpīgo problēmu - zemo tautas pieaugumu, kas ir -5,5, kas nozīmē, ka katru gadu 15000 latviešu vairāk mirst kā

datētu 20.03.2002), ieteic DVL nodot materiālus DV CV pavairošanai un izsūtīšanai pēc piederības.

4. "Daugavas Vanagi" Kanadā 52. delegātu sapulces dalībnieki, izjūtot oficiālas informācijas trūkumu par DV Latvijā darbību un nākotnes plāniem, griežas pie DVL valdes ar aicinājumu - ievadīt iespējami ciešu sadarbību un domu izmaiņu, kā tas paredzēts Valmierā parakstītajā DV CV un DVL Konkorda deklarācijā.

5. DV Kanadā 52. delegātu sapulce ieteic: DV CV lūgt Latvijas Republikas valdības iestādes atbrīvot no 18% ienākuma nodokļa maksāšanas kaŗavīru piemiņas vietu izveidošanas un kopšanas darbos iesaistīto darba spēku, kas tiek atalgots no ārzemju ziedojumos savāktajiem līdzekļiem.

6. DV Kanadā 52. delegātu sapulces dalībnieki lūdz Latvijas Republikas atbildīgo ministriju atbrīvot Lestenes Brāļu kapu izbūves projektu no 18% PV nodokļa.

7. Latvijas neatkarības sekmīga nostiprināšana lielā mērā atkarāsies no 8. Saeimas vēlēšanas rezultātiem. Ņemot to vērā, DV Kanadā 52. delegātu sapulces dalībnieki aicina Latvijas pilsoņus neatturēties un piedalīties Latvijas Republikas 8. Saeimas vēlēšanās šī gada oktobrī.

8. DV Kanadā 52. delegātu sapulces dalībnieki ieteic Daugavas Vanagiem, resp., visai DV organizācijai, ja tas juridiski iespējams, vienoties kopējā vispasaules DV organizācijā, atsevišķo valstu organizācijām turpinot darbību juridisko tiesību un pienākumu ietvaros savās mītņu zemēs, nenovirzoties no DV organizācijas pamatdarbības noteikumiem un mērķiem.

9. Atzīmējot Daugavas Vanadzū 50 darbības gadus, DV Kanadā 52. delegātu sapulces dalībnieki izsaka atzinību un pateicību DV Kanadā vanadzēm par aizvadītajos gados pašizliedzīgi veikto darbu un novēlot vēl daudzus sekmīgus gadus nākotnē.

Delegātu sapulces noslēgumā DV KV priekšsēdis A. Kalupnieks izteica pateicību delegātu sapulces vadībai - vad. J. Lūsim un vietn. G. Brikmanim par lietišķo sapulces vadību un sekretāriem V. Dāboliņam un S. Andersonam par vissmagāko pienākumu sapulces gaitā - visu pierakstīt. Rezolūciju komisijai un balsu skaitītājiem, kas paraleli veica Mandātu komisijas pienākumus. Toronto nodaļai par telpām un to sakārtošanu Dz. Gulbei un K. Gulbim un vanadzēm par delegātu un viesu pacienāšanu. Vislielākais paldies tika DV Kanadā vanadzēm par DV organizācijai ziedotiem pašizliedzīga darba 50 jubilejas gadiem. □

A. Kalupnieks,
Hamiltonā

3X3 GAREZERĀ

Vai Tev gribētos iepazīties ar Māru Zāliti? Uzzināt vairāk par Papes savvaļas zirgiem? Izveidot Latvijas nākotnes scenārijus? Pārrunāt, kas mums šodien der no latviešu folkloras? - tad piedalies šovasar 3x3 nometnē no 11.-18. augustam Garezerā.

Ievirzi par Latvijas dabu vadīs Māra Švarce, vides zinātni un Austrumeiropas studente no Ann Arboras, Mičiganā, un ģeogrāfijas maģistre Ilva Cimdiņa no Latvijas. Abas strādājušas Pasaules dabas fonda (World Wildlife Fund) Latvijas pārstāvniecībā, kur Ilva vadījusi vides izglītības projektus. Iepazīsies ar Latvijas dabu, tās ekoloģiskām vērtībām un vides aizsardzības jautājumiem.

Politikas ievirzē piedalīsies sabiedriskais darbinieks un bijušais Latvijas diplomāts Uldis Bluķis, sociologs no LU Aivars Tabūns un politisko zinātni prof. Jānis Peniķis. Ievirzes temā "Latvijas nākotne" ieklausies daudz un dažādi tematī, to starpā 8. Saeimas vēlēšanas.

Folkloras ievirzē iedziļināsies latviešu ētikas izpratnē. Vai mūsdienu sabiedrības vērtības ir vai nav savienojamas ar latvisko dzīves ziņu? Kopā meklēsi savu izpratni par cilvēkiem, dabu, pasauli un visumu; prieku un iedvesmu meklēsi tautas dziesmās, pasakās, stāstos un anekdotēs. Ievirzi vadīs Dace Veinberga, reliģijas antropoloģijas studente; lektori būs filozofijas doktors Atis Zakatistovs no Otavas un Māra Mellēna no Latvijas, LU Etniskās kultūras centra līdzstrādāniece.

Plaši pazīstamā un iecienītā dzejniece Māra Zalīte vadīs literatūras ievirzi. Bijusi žurnāla "Karogs" redaktrise raksta ne tikai dzeju, bet arī lugas un libretus rokoperām. Viņa ir guvusi sevišķu vietu latviešu sirdīs gan Latvijā, gan ārpus tās.

Kā katru gadu, 3x3 piedāvās daiļamatniecības ievirzes: rokdarbus, podniecību, kokgriešanu, stikla apdari, rotkalšanu. Būs populārā latviskās virtuves ievirze, kur dalībnieki paši varēs mīcīt maizi, siet Jāņu sieru, pildīt asins desas un pēc tam, protams, visu nogaršot.

3x3 ir lielisks atvaļinājums visiem - gan jauniem, gan veciem, gan ģimenēm, gan vieniniekiem. Rītos un pēcpusdienās pieaugušie piedalās ievirzēs, vienmēr mācoties ko jaunu, kamēr bērniem notiek pašiem savas nodarbības, kur tie iepazīstas ar citiem latviski runājošiem bērniem. Bērni dzied, iet rotaļās, dara mākslas pasākumus, veido mālu, iet šķēršļu gājienos un citās āra nodarbībās, peld, spēlē sportus, apciemo pieaugušo daiļamatnieku ievirzes un vēl daudz ko citu. Vakaros notiek programmas visiem nometniekiem kopā: lekcijas, pārrunas, ugunskurs, rotaļas un spēles. Dalībnieki varēs baudīt Garezera skaisto dabu, pludmali, tenisa laukumus... pat masāžas!

Lai saņemtu vairāk informācijas par 3x3 vai pieteikšanās lapīpas, lūdzam sazināties ar Amandu Jātņieci, 10249 Buelow Rd., Amherst, WI 54406, U. S. A.; tel. 715-258-6107, e-pasts - jatnieki@athenet.net, vai timekļa lapās www.3x3.lv un www.garezers.org.

A.J.

DARINĀSIM SKAISTAS UN LATVISKAS LIETAS 3X3 NOMETNĒ KANADĀ

Gribētos ticēt un cerēt, ka ikvienam tautietim un tautietei pūra lādē būs iekrājušies kāda latviska rotas lieta vai darinājums. Un ja gadījumā tādu trūkst, šovasar būs izdevība pašam to darināt! - Pirmā 3x3 nometnē Kanadā, kas no 30. jūnija līdz 7. jūlijam notiks Sidrabēnē, varēsim kalt senlaiku rotas, izdaiļot koka priekšmetus un iemācīties par sprēslicām.

Pirmdiena un otrdiena, no rīta un pēcpusdienā, būs veltīta rotkalšanai. Ievirzi vadīs Crystal Rasa un Elizabete Ludvika. Abas iesāka savas rotkalšanas mācības Garezera 3x3 nometnē. Turpinājušas rotkalšanas studijas un beigušas Ontario College of Art and Design. Crystal 5 gadus strādājusi kā profesionāla juveliere, vadot savu veikalu Toronto. Pēdējā laikā strādā kā rotu veidotāja juvelieru firmā. Elizabete studijas beidza 1998. g. pavasarī. 4 gadus viņa gatavo savus darbus, kurus tautās laiž caur dažādām galerijām Ontario un Britu Kolumbijā.

3x3 nometne piedāvā rotkalšanas ievirzi iesācējiem jeb ikvienam ar mazu pieredzi rotu kalšanā un gatavošanā. Iesāks ar mazākiem vingrinājumiem. Turpinājumā dalībniekiem būs iespēja izvēlēties savu projektu. Varēs darināt vienu no 3 dažādām senlatviešu rotām.

Rotkalšanas ievirze mēdz būt viena no populārākajām nodarbībām, bet nav manīts, ka citur tiktu piedāvāta intarsijas apmāce. Ja redzat latviskiem rakstiem izgreznotu pūra lādi vai koka šķīvi, var apgalvot, ka meistars ar kaltiņiem un lielu pacietību tos ir darinājis, lietojot daždažādu koku plāksnītes. Koka intarsijas ievirze notiks ceturtdien un piektdien, gan no rīta, gan pēcpusdienā. To vadīs Zīgurds Ildens no Toronto apkaimes. Meistars 20 gadus pašmācības ceļā ir izveidojis savu tehniku un gaida mācekļus, kas vēlētos turpināt šo mākslu. Atšķirīgi no citām 3x3 nometnēm, kur dalībnieki izvēlas rīta un pēcpusdienas ievirzes, kuŗas tad notiek katru dienu, rotkalšanas un koka intarsijas ievirzes notiks tikai 2 dienas, bet visu pilnu dienu. Dalībnieku skaits ierobežots abās šajā ievirzēs.

Ceturtdien un piektdien būs 'starpievirze', ko vadīs Ita Ozola ar viru Visvaldi. Viņa stāstīs par sprēslicām, kas glabājas vēstures mūzejos un privātās kolekcijās. Varēsīm uzzināt par to darināšanu kopš seniem laikiem. Sprēslica ir vērjamā ratiņa sastāvdaļa vilnas un lina vēršanai.

Nometne piedāvā 5 daļamatu darbnīcas. No rītiem varēs piedalīties rokdarbu un keramikas ievirzē. Rokdarbu ievirzi vadīs Zinta Enzeliņa un Lilija Treimane no Toronto. Abas rokdarbnieces ilgus gadus nodarbojas ar tautas tērpu gatavošanu un prot visu, kam ir sakars ar tautas tērpiem. Raugoties no dalībnieku skaita, talkā piekritusi nākt Otilija Mežule.

Keramikā vadīs Ilze Pavasara un pazīstamā Toronto podniece Velga Jansone. Ilze studējusi Latvijas Valsts Fizikālās Kultūras Institutā un strādājusi kā airēšanas trenere. Podniecību iemācījusies Austrālijā un vēlāk George Brown College. Strādājusi vasarā ar jauniešiem Saulainē. Ievirzē Ilze un Velga mācīs veidošanu no māliem, apstrādāšanu, glazēšanu un dedzināšanu.

Pēcpusdienā Daina Daugaviete dalīsies savā prasmē grozu pišanā. Varēs pīt groziņus no krāsainām un dabiskas krāsas vitnēm. Daina, pēc profesijas skolotāja, groziņu pišanas māku iemācījās pirms 8 gadiem.

Visas darbnīcas noslēgsies ar kopēju izstādi. Audumus, adījumus, izšuvumus, pinumus, karamiku, rotas un koka izstrādājumus rādīs plašākai publikai daļamatnieku izstādē un tirdziņā, ko kārtos Elza Avota un Anda Sipoliņa.

Tuvāku informāciju par pirmo 3x3 nometni Kanadā var iegūt rakstot elektroniski kanada3x3@hotmail.com vai zvanot nometnes administratori Mārai Gobai 416-487-1882. □

Aija Mazsīle-Lagzdiņa

ĀRSTS JĀNIS V. ZEMZARS AIZSAULĒ

* 1906. 13. III + 2002. 6. III

Pēc gaŗa, Dieva svētīta mūŗa, 2002. g. 6. martā aizsaulē aizgāja izcili rosīgais ārsts, ŗachmeisters un sabiedrīks darbinīks Jānis V. Zemzars.

+ Jānis Zemzars

Dzimis 1906. g. 13. martā, Ādaŗu pagastā. 1932. g. ar izcili labām sekmēm beidzīs Daugavpīls latvieŗu biedrības komercskolu ar tiesībām iestāties universitātē. 1933. g. janvārī iztur Izglītības ministrijas pārbaudījumu latiņu valodā pilna vidusskolas kursa apmērā. Rudenī iestājas LU Medicīnas fakultātē, bet 1935. g. rudenī - studentu biedrībā-korporācijā *Fraternitas Metropolitana*. Obligāto kaŗa dienestu nokalpoja Vidzemes artilērijas pulkā un virsdienestu no 1933. g. 19. 9 - 1939. 7. 10. 1939. g. 12. 9. beidza studijas LU Medicīnas fakultātē, iegūdamas ārsta gradu.

1940. g. 26. 10. salaulājas ar Tamāru Teteri.

Pēc studiju beigŗanas strādā LU par jaunāko rentgenoloģijas asistentu, sākot ar 1940. g. 7. 10. par vispārējās

medicīnas nodaļas asistentu un no 1942. g. 28. 5. līdz 1944. 30.6. par medicīnas fakultātes asistentu. LU Rentgenoloģijas katedras vadītājs prof. Dr. med. Eizēns Vēbers ieteic ārstu J. Zemzaru par speciālistu rentgena diagnostikā un rentgena terapijā. Tautas Labklāŗības ģenerāldirekcijas Veselības departamenta komisija ārstu reģistrācijai atseviŗķās nozarēs 1943. 28.5. atzina J. Zemzaru par ārstu-speciālistu rentgenoloģijā.

Bēgļu gaitās J. Zemzars ar ģimeni 1944. g. rudenī nonāķ Pomerānijā, Vācijā, kur no 1944. g. 6. 11. - 1945. 21. 2. strādā Freifsvaldes Universitātes klinikā. Kaŗa darbībai tuvojoties no austrumiem caur Flensburgu nonāķ ŗlezviģā, kur, sākot ar 1945. 7.10. darbojas par ārstu pārvietoto personu nometnē Venta. 1946. 4. 6. kļūst par UNRRA 292. nodaļas ārstu. No 1948. 1. 8. - 1950.10.8. ir IRO Rentgena laboratorijas vadītājs Paderbornā, kur ir Latvieŗu Tautas kopības dalībnieks.

Jāņa un Tamāras Zemzaru laulībā piedzimst 4 bērni: Juris, Māris, Ilze un Jānis jaunākais.

1950. g. ģimene nonāķ ASV un apmetās uz dzīvi Perrijā, Ohaio. Tur atsāķ privāta ārsta praksi. No 1952. - 1983. g. ir Lake County Memorial slimnīcas ārsts. 1993. g. viņa vārds iemūŗināts Perrijas sporta slavenību hallē (Perry Athletic Hall of Fame). Vidusskolā noorganizē ŗacha komandas un dāvina balvas godalgām. Kļūst Leikkauntijas ŗachmeisters un ASV ŗacha federācijas mūŗa biedrs.

Bija LAMZA un AMA biedrs. Aktīvi darbojās Klivlandes sabiedrībā. 1952. g. ir Latvieŗu biedrības priekŗnieks un Klivlandes korporāciju kopas dibinātājs; 1960. g. Folkloras kluba padomes priekŗsŗedīs. 1971. g. sarīķo Ziemeļamerikas latvieŗu ŗachistu apvienības (ZALŗA) kongresu.

Savas dzīves gaitas Jānis Zemzars izbeidza 2002. g. 6. martā. Pēdējā gaitā viņu 14. martā izvadīja prāv. L. Grenzde, ērģeļu pavadījumus sniedza L. Zemesarāja un J. S. Bacha Prelūdi do-maŗorā atskaņoķa solists Jānis Zemzars jaunākais. Viņu apglabāja Perrijas kapsētā.

Aizģājēju mīļi piemin tuvinīķi - dzīves biedre Tamāra, dēls Jānis jaunākais, mazmeitas Inģrīda un Dace, radi Latvijā, draugu pulks un viņa mūŗa organizācijas *Fraternitas Metropolitana* saime. Vieglas smiltis sveŗā zemē izcilam patriotam, centīgam, rosīgam, labu darbu veicējam un sirsnīgam, mīļam draugam. □

Pāvīls Ieviņŗ

+++++

NOTIKUMI MONTREALĀ

PENSIONĀRI SVIN GADA SVĒTKUS

21. aprīļa pēcpusdienā latvieŗu centra sarīķojuma zālē pulcējās ap 70 Montrealas latvieŗu pensionāru apvienības 29. pastāvēŗanas gada svētku dalībnieķi, ieskaitot 23 Montrealas jauktā koŗa "Atbalss" 23 koristus. Sarīķojumu atklāja pensionāru saimes valdes priekŗsŗedīs V. Paegle, apsveicot dalībnieķus un vadot svētkbrīdi. Kopŗ apvienības dibināŗanas uz mūŗa mājām izvadīti 127 biedri, kuŗus pieminēja ar klusuma brīdi.

Priekŗsŗēŗa vietnieķs Jūlijs Metums puspaķokam, puspanopietnam atcerējās aizvadītajos gados piedzīvoto, neaizmirstot pamāķit, ko darīt un ko nedarīt, kļūstot par 'brīvkungu', ieteikdamas aizmirst rūpes un bēdas, steīgu un nemieru, bezbēdīgi tērēt mūŗā sakrātos tūkstoŗus un testamentā laikus ierakstīt teikumu: "Būdamas pie veselības un pilna prāta, es visu savu naudu iztērēju." Jauktā koŗa "Atbalss" 13 daīļā dzimuma pārstāves, tērpuŗas baltās blūzītēs un melnos brunķos, un deviņi tenori un basi tumŗos uzvalķos, baltus taurenīŗus apsējuŗies, dirģenta un vijolnieķa Andŗa Gūtmaŗa un dirģenta un pianista Andreja Vitola vadībā nodziedāja astoņas gan veco, gan jauno laiku

komponistu dziesmas. No tām pirmās 4 dziedāja bez pavadījuma, bet otras 4 A. Vitola klavierpavadījumā. Pašu pēdējo - A. Kalniņa "Minjonas dziesmu" nācās atkārtot.

Pensionārus sveica ev.-lut. Trīsvienības draudzes priekšnieks A. Spura, MLB priekšnieks M. Štauers, Latviešu sabiedriskā centra valdes priekšsēdis A. Vitols, "Atbalss" koŗa priekšnieks J. Verners, DV Montrealas nod. valdes priekšnieks Indulis Skrastīņš un Montrealas latviešu katoļu draudzes vārdā - Alberts Caune.

Režisors Gunārs Vērenieks pastāstīja par lugu jaunie studējumiem Latvijā un Kanadā un nolasīja monologu no lugas, ko viņš iestudējis Rīgā. Saieta dalībniekiem viņš nodeklamēja vārsmu angļu valodā un lūdza uzminēt rindu autora vārdu. Atminētajam viņš apsolīja vienu no daudzajām gleznām, kas savā laikā dāvinātas viņa tēvam. Pēc vairākiem mēģinājumiem pareizo atbildi - Puškina - deva Vladimir Nikiforovs un ieguva skaisto gleznu. Uz ieejas talaņa numuru šampānieša pudeli laimēja Elmārs Bārdiņš. Braši skanēja pensionāru himna "Vaidava", J. Metumas pavadījumā. Pensionāru apvienības biedrzine Ilga Strautiņa sveicināja aprīli dzimušos - Imantu Klaiši, Alfredu Lepši, Eleonoru Dudarovu, Elzu Gributi, Eduardu Baluli, Dzidru Ikvildi, Laimonu Bisenieku, Rutu Gabrušu, Jāni Paliepu un trīs 80 gadus sasniegušos - Jāni Leitenu, Ojāru Rozentālu un Jūliju Metumu, katram pasniedza Latvijas kartiti un veltīja pa jaukam dzejolim. Uz visu jubilāru veselību pacēla glāzi vīna un nodziedāja "Daudz baltu dienu".

Uz balti klātiem un neļķēm dekorētiem galdiem tvaikoja karsti kartupeļi ar cepto šķiņķi, viltoto zaķi un skabie kāposti ar salātiem un saldumu milētājiem bija plaša cepumu, toršu un saldo maiziņu izvēle un Noras Saletes ceptais jubilejas kriņģelis, kuŗa svecītes nopūta priekšnieks V. Paegle. Par bagāto cienastu jāpateicas saimniecēm Birutai Kalacei, Hedijai Ozoliņai, Marijai Tūtereī un Andai Lazdiņai, kuŗas to bija gatavojušas Ainās Paegles vadībā. Par "atspirdzinājumiem" vīnu un miestīņu rūpējas bufetnieki Georgs Strautiņš un Ēriks Skujiņš. □

Skrastiņu Indulis

#####

CENTRA GADA SAPULCE

Turīgākās latviešu organizācijas Montrealā - Latviešu sabiedriskā centra gada sapulce notika 7. aprīļa pēcpusdienā centra Kamina telpā. Piedalījās 32 biedri, kas, ieskaitot organizāciju delegātus, pārstāvēja 45 balstiesīgas personas. Sapulci atklāja valdes priekšsēdētājs Andrejs Vitols. Centrs aizvadītajā gadā darbojies savu uzdevumu mērogā: devis savas telpas Montrealas latviešu nodarbibām un sarīkojumiem, saimniekojis budžeta robežās, bez citu atbalsta. Tas labi izdevies. Par sapulces vadītāju ievēlēja Imantu Steprānu, par balsu skaitītājiem - J. Verneru, Vold. Ozolu. Aizvadītā gada pieraksti (protokolu) nolasīja V. Paegle. Vispūsīgu ziņojumu par centra darbību deva A. Vitols. Vislielākā pateicība par centra saimniecisko un finansiālo stāvokli pienākoties saimniekam L. Biseniekam un kasierim A. Pušpuram. Abus sumināja ar aplausiem. Pieciļoties godināja piecus aizsaulē devušos biedrus - Helenu Šmiti, Albertu Krievu, Mārtiņu Ikvildu, Robertu Karlsonu un Staņislavu Opolnieku. Centra valde izveidojusi komiteju ar 3 locekļiem (A. Pušpurs, G. Hūns un A. Caune), kas rūpējas un pārrauga daļu centra kapitāla ieguldīšanu akcijās, lai vairotu ienākumus. Komitejas darbība vaīnagojusies redzamiem panākumiem, dodot pie \$ 30,000 peļņu. Lūcijas Andersones nekustāmā īpašuma novēlējums devis \$ 100,000.

Bija jāatvieto 2 valdes locekļi: veselības dēļ Jānis Birze un Alberts Bērziņš, kas pārcēlies uz dzīvi Otavā. Abi

sapņema pateicību par daudzajos darba gados doto atbalstu un darbu centra labad.

Par financēm ziņoja kasieris A. Pušpurs, iepazīstinot dalībniekus ar rūpīgi izstrādātu kases pārskatu. Noguldījumu augļi tuvojoties \$ 35,000. Gada ienākumi sasnieguši \$ 50,000. Ienākuši arī jaunu biedru aizdevumi un ziedojumi \$ 14,000 apmērā. Izdevumos lielākie izdevumi ir ēkas uzturēšana (\$ 21,000), apkure (\$ 9,000), apdrošināšana (\$ 2,800), vai kopā \$ 35,260, kuŗiem jāpieskaita aizdevumu atmaksas un ziedojumi palīdzībai Latvijā \$ 16,000 kopsummā. Iepirktas obligācijas, akcijas un citi vērtspapīri ap \$ 200,000 vērtībā. Centra rīcības kapitāls sasniegjis \$ 558,980 (par \$ 110,000 lielāks kā 2000. g.).

Centru, kas celts uz 2 apbūves gabaliem, iepirka pirms 19 gadiem ar tam pieguļošajiem 3 neapbūvētiem zemes gabaliem. Kopvērtību šodien šim nekustamam īpašumam lēš uz \$ 600,000. Centru nopirka par \$ 180,000. Gadu tecējumā remontī un celtnī izbūve izmaksājuši \$ 140,000. Centrs ir bezparādu saimniecisks pasākums, reģistrēts pie Kanadas un Kvebekas valdībām kā labdarības organizācija. Tas gan, pēc A. Vitola norādījumiem, nākotnē varētu tikt aplikts ar nodokļiem.

Centra saimnieks L. Bisenieks, kas pilda arī galvenā pavāra darbu, ziņoja, ka zaudēta viena irniece, kuŗas vietā dabūta cita. Izirētas visas paredzētās telpas.

Revīzijas komisijas priekšsēdis, zvērīnātais grāmatvedis (CA) Alberts Caune ziņoja, ka visus dokumentus, grāmatu ierakstus un vērtspapīru iepirkumu zīmes atradis labā kārtībā un izteica pateicību kasierim A. Pušpuram par teicamo darbu.

Aizejošo valdes locekļu vietā ievēlēja V. Paegli un I. Steprānu. Bez viņiem jaunajā valdē darbosies Andrejs Vitols, Augusts Pušpurs, Hedija Ozoliņa, Andra Lazdiņa, Biruta Kalace, Ģints Hūns, Alberts Caune, Andris Palejs, Jānis Verners un centra saimnieks Laimons Bisenieks. Revīzijas komisijā palika līdzšinējie - Alberts Caune, Valdis Kalacis un Jānis Lukstiņš.

Ilgi lolotais un gaišais sapnis, ko pirms gadiem 65 klajā bija laidis K. Ulmanis - "Katram savs kaktiņš, savs stūrītis zemes" piepildījies ar uzviņu. 19 gadu tecējumā tas kļuvis tuvs un miļš, bet visam pāri skaista vieta, kur paceltām galvām durvis virina tā īpašnieki - latvieši, pulcēdamies savos saietos.

Gada sapulce bija viena no isākajām. Ilga tikai nepilnu stundu un beidzās ar bagātīgi klātu galdu, kur netrūka pat žāvēts lasis. Šoreiz tas gan nebija gatavots centra virtuvē, bet gan viss galdā liktais bija sagatavots ēdnīcā. Sapulci veiksmīgi vadīja Imants Steprāns. □

Skrastiņu Indulis

#####

APRĪĻA PĀRRUNU SAIETS

4. aprīļa ikmēneša pārrunu saiets Latviešu centra Kamina zālē pusdienas laikā bija pulcinājies duci intresentu, kas dzīvi iesaistījās domu izmaiņā. Viens no galvenajiem tematiem bija jaunatnes iesaistīšana sabiedriskā darbā un latviešu vidē. Lai gan valodas bija plašas, atbilde, kas pārlicinātu pašus runātājus, tomēr netika atrasta.

Viens no pārrunu tematiem bija jaukto laulību iespaids uz attālināšanos no latviešu sabiedrības, kas varētu būt tikai daļējs attaisnojums. Vairāki piemēri rāda, ka jaukto ģimeņu piederīgie - vīrs vai sieva bieži vien ir daudz vairāk iesaistījušies latviešu sabiedriskajā dzīvē, kā abu latviešu laulāto pāris. Bieži vien jaukto laulību ģimene ar bērniem apmeklē latviešu sarīkojumus un uzņemas sabiedriskos darbus. Otrs aizbildinājums bija, ka vecākā paaudze, kas dzimusi un augusi Latvijā, ar dziļi iepotētām nacionālām jūtām un citādu pienākuma apziņu kā šeit

dzimušie, nevar sagaidīt, lai līdzīgas jūtas mostas mūsu jaunatnē, kas augusi citā vidē, nesalīdzināmi labākos apstākļos, kā mēs dzimtenē, un kam rocība ir daudz plašāka, kāda tā bija mūsu laikos.

Nespējot šo jautājumu izkristalizēt, sarunas pārgāja uz citu tematu - sociālo apdrošināšanu, valsts medicīnisko aprūpi "Medicare", kas līdzīgi Latvijas agrākai "Slimokasei" pret nelielām mēnešmaksām sedz slimnīcu izdevumus un pensionāriem, vecākiem par 65 gadiem, arī daļu no medicīnas. Vienīgā nelaime, ka šī, uz valsts pleciem esošā aprūpe, valsts pārziņā esošās klīnikas, slimnīcu ātrās palīdzības nodaļas ir pārslogotas. Pacienti, kaut vai uz mazām operācijām, nemaz nerunājot par lielām, jāgaida mēnešiem ilgi, lai nokļūtu uz operācijas galda. Lai šo stāvokli uzlabotu, sāk parādīties privātas klīnikas ar ārstiem-speciālistiem un ķirurgiem, kas pret labu samaksu slimajiem piedāvā palīdzību. To visiem spēkiem cenšas ierobežot Kvebekas un pāris citas Kanadas provinču valdības, uzskatot tās par nelikumīgām. Pārrunās izpaudās uzskats, ka privāto klīniku pasākums ir vēlams parādība, jo maksāt spējīgiem pakalpojumi ar to tiks sniegti laicīgi, kas savkārt samazinās gaidīšanas laiku citiem, atvieglojot spriedzi valsts medicīnas iestādēm. Budžeta samazināšanas nolūkā Kvebekas valdība bija spiesta apcirt dziedniecības iestādēm paredzēto atbalstu, samazināt personālam algas. Tas radīja ārstu, medicīnas māsu un citu speciālistu trūkumu. Rezultātā slimnīcu ātrās palīdzības nodaļās slimajiem bija jāpavada koridoros diena vai pat vairākas, lai tiktu pie ārsta.

Centra saimnieks Laimons Bisenieks saieta dalībniekiem bija sagatavojis garšīgas pusdienas - cūkas cepeti ar dažādām piedevām. Šoreiz - bez maksas. □

Skrastiņu Indulis

###

ORGANIZĀCIJU PADOMES SĒDE

Pēdējā Montrealas latviešu organizāciju padomes sēde notika 24. aprīlī, Latviešu centra Kamīna zālē. Tajā piedalījās: Alberts Caune no Montrealas latviešu katoļu draudzes, Latviešu centra valdes priekšsēdis Andrejs Vitols, Pensionāru apvienības valdes priekšsēdis Voldemārs Paegle, MLB priekšnieks M. Štauers, Baltiešu filatēlijas kluba pārstāvis E. Bārdiņš, jautā koŗa "Atbalss" priekšnieks J. Verners, DV Montrealas nod. valdes priekšsēdis I. Skrastiņš un centra saimnieks L. Bisenieks.

Sapulci atklāja padomes priekšsēdis A. Vitols. Darba sekā galvenie pārrunājāmie jautājumi bija Aizvesto piemiņas sarīkojums, padomes Izglītības fonda stipendiju piešķiršana jauniešiem latviskās izglītības papildināšanai un Valsts svētku sarīkojums novembrī.

Aizvadītās sapulces pieraksti nolasīja sekretārs K. Čaks. To pieņēma uzrakstītā veidā. A. Vitols ziņoja, ka ar parasto "Atbalss" piedalīšanos 14. jūnija atceres dievkalpojumā būšot grūtības, jo korīstiem jāgatavojoties lielajam mūzikas un dziesmu sarīkojumam Katskiļos. Piemiņas dievkalpojums notiks 16. jūnijā, lietuviešu katoļu draudzes baznīcā, De Seve ielā, Baltiešu federācijas Montrealas nodaļas izkārtojumā. Sekojot rotācijas principam, šogad atbildība jānes latviešiem. Tādēļ kārtošānu uzņēms A. Spura.

A. Vitols ziņoja, ka vēl līdz šim stipendiju pieprasījumi nav ienākuši. Pieprasījumu termiņš ir 15. maijs, par ko īpaši ziņots MLB Ziņotāja aprīļa numurā. M. Štauers ieminējās, ka būtu vēlams atbalsts 5. mūzikas nometnei Ogrē, Latvijā. Padome to pieņēma zināšanai, jo jautājumu nevarēja izlemt pirms nav zināmi stipendiju pieprasījumi mūsu pašu jauniešiem.

M. Štauers pastāstīja par pieredzēto LNAK padomes sesijā Toronto. Ziņoja par LNAK jaunās valdes sastāvu, kuŗā tagad ir locekļi no Montreālas un Otavas. Pārrunājot triju dienu Baltiešu mākslas un filatēlijas izstādi lietuviešu katoļu dievnamā, padome no saviem līdzekļiem pasākumam atvēlēja \$ 150 tā izdevumu segšanai. A. Vitols ziņoja, ka Bērnu vasaras nometne Tērvetē notiks no 6.-20. jūlijam.

Valsts svētku sarīkojumu paredzēja rīkot 17. novembrī, Latviešu centra Sarīkojumu zālē. Par svētku runas teicēju nolēma aicināt rakstnieci Indru Gubiņu, ja viņai tas būtu iespējams. Svētku mūzikālo programmu varētu izpildīt jauktais koris "Atbalss", saksafonists Jānis Steprāns. Vēlams būtu Montrealas latviešu skolas piedalīšanās.

M. Štauers norādīja, ka 22. maijā, Kanadas parlamenta Konfederācijas zālē notiks Baltiešu Federācijas Kanadā rīkotais Baltiešu vakars. Piedalīšanās piesakāma LNAK birojā. Viņš arī lūdza organizācijas parūpēties par reportāžām par notikumiem to sadzīvē, jo ne vienmēr viņam esot iespējams visu uzzināt pašam, nedz piedalīties visos pasākumos. Viņš norādīja, ka MLB Ziņotājs ieguvīš sevīšku atsaucību Latvijā. Pateicoties tā satura vispusībai, tas tur esot ļoti gaidīts viesis.

Nākošo padomes sēdi nolika uz 21. maiju, plkst. 19:30, Latviešu centrā. □

Skrastiņu Indulis

###

MAZA SAIME LIELOS ZĀBAKOS

Kad agrākās jaunākās paaudzes rosīgās un darbigās latviešu organizācijas šodien paklušas, 51 darba gadu atzīmētāja - Montrealas latviešu skola ir ne tikai dzīva, bet izteikti rosīga un čakla. Par to liecināja skolas vadības un skolotāju sarīkotais mācības gada noslēguma saiets, kas 10. maijā notika Latviešu centra Kamīna zālē, pulcinot ap 50 visjaunākās, jaunās, vidējās un sirmās paaudzes pārstāvjus, lai rādītu padarīto, sasniegto un līdz ar darītājiem priecātos, ka vecie ozoli un liepas izlaiduši jaunus un skaistus dzinumus, kuŗu smailes liecas dzimtās zemes Latvijas virzienā. Skolas izlaiduma saietu atklāja skolas pārzine Kristīne Ortmane, norādot, ka līdzī pabeigtam darbam vijas skumjas, jo šogad no skolas atvadās 3 astotās klases absolventi. Tie - Evita Ozoliņa, Jānis Vitols un Ansis Kalniņš - skolā mācījušies 11 gadus. Vai viņiem pienācis laiks atpūsties? - viņa jautāja un atbildēja: Atpūsties - jā, bet mācīties - nē. "Mēs, skolotāji un vecāki, ceram, ka esam jums devuši latvietības pamatu zem kājām, kas jums palīdzēs augt un palikt latviešiem. Jūs, droši vien, domājiet pie sevis, kāpēc man tā latviešu valoda vajadzīga? To jūs paši ar laiku izgudrosit un atradīsīt atbildi. Apsveicu jūs panākumu sasniegšanā! Personīgi gribu pateikties visiem skolotājiem un vecākiem, jo, liekas, esam darijuši labu darbu. Pati esmu daudz ko iemācījusies savā pirmajā skolas pārzines gadā, jo esat arī man daudz palīdzējuši." Pateicība izskanēja arī skolas labvēļiem un atbalstītājiem. Savas klases 3 absolventus uzrunāja klases audzinātāja Daina Brūmele, pasniedzot skolas beigšanas apliecības diplomus. Zēni no skolas saņēma grāmatu "Rīgas laika attēli", bet E. Ozoliņa - "Latviešu tautas tēripi". Absolventa apliecību saņēma arī Māris Kalniņš, kas savu absolventa grādu rakstu pabeidza šajā gadā. Sekoja triju absolventu stāstījums par trim līdzīga rakstura tematiem. Evita Ozoliņa bija izvēlējusies tematu "Kāpēc es esmu laimīga būt latvietē", Ansis Kalniņš - "Kāpēc es esmu laimīgs, ka piedzimu latvietis" un Jānis Vitols - "Ir labi būt latvietim".

No Montrealas latviešu sabiedrības absolventus apsveica DV Montrealas nodaļas valdes priekšsēdis I. Skrastiņš, pasniedzot katram pa aploksnē, bet skolas pārzinei

Ansī Kalniņš, Jānis Vītols, Evita Ozoliņa

čeku par \$ 300. Viņš izteica apmierinājumu, ka esam spējuši izaudzināt jaunus, čaklus un saulainus bērnus, vietniekus, kas grib palikt par tādiem, kādi bijām savā jaunībā. MLB vārdā asbsolventus uzrunāja un sveica priekšnieks M. Štauers, izteikdams cerību, ka viņi paliks pie latviešu saimes un būs darba veicēji latviešu biedrībā.

Sekoja liecību izdališana, kur diplomu par bērnu klases apmeklēšanu savam vienīgajam skolniekam pasniedza Selga Vitola, kas pirms gada pārkāpa skolas pēdējo sliekšni; bērnu dārza skolotāja Kr. Ortmane saviem skolniekiem Viktorijai, Marikam, Vincentam, Larisai un Emilijai; 2. klases skolotāja Ingrīda Kalace - Leai, Kristapam un Pēterim; 3. kl. skolotājs Dāvids Porietis-Bedard, kas arī nesen kā beidzis šo skolu, - Mārtiņam un Vilim; 4. kl. skolotāja Katrīne Kraule - Mārai, Aijai un Samantai; 5. kl. audzinātāja Kr. ortmane - Inārai un Aijai; 7. kl. audzinātājs Roberts Klaiše - Jānim, Ingai un Kaivai. Visi pārcelti nākamajās klasēs. 6. klases aizvadītajā mācību gadā skolā nebija.

Otrajā sarīkojuma daļā ligsmībā dalījamies ar skolas audzēkņu priekšnesumiem tautas dejās, dziesmās un deklamācijās, kur izpaudās laba latviešu valoda, prieks būt latviskā vidē, nesūdzoties par "zaudētām" sestdienu priekšpusdienām un nevarēšanu patrakot ar saviem kanadiešu draugiem. Visam redzētam līdzī dzīvojot, likās, ka jauno siržu apziņas dzirkstelē paspīd gaismas stariņš, kas gadu pēc gada kļūs gaišāks un izteiktāks.

Mūzikālo daļu vadīja Maira Kaniņa, Jānis Mateus un klavieru pavadījumu Andrejs Vītols. Visi trīs ir ilggadīgā un ar DV nozīmī zeltā apbalvotā skolas pārziņa inž. Kazimira Dekšņa laika audzēkņi.

Centra sēžu telpās bija bagāts klāsts skolnieku darba paraugu, tautas tērpu meti, VEF Minoksa aparāta vēsture, ļoti labi izvietoti un skaisti Latvijas dabas skati, Latvijas dziesmu svētku lieluzvedumu fotogrāfijas, olimpiādes skati un dažādu tematu rakstu darbi, kas liecināja par sekmīgi aizvadīto mācības gadu. Jāpateicas latviešu skolas vadībai un skolotājiem par skaistās un latviskās burtnīcas "Vainadziņš" sagatavošanu un izdošanu, kas stāsta un rāda, ko dara Latviešu skola Montrealas latviešu jūtami dilstošā sabiedrībā. To varētu izteikt vārdos: "Lielī vēji, stipri vēji, visi pūta pāri!"

Jubileja un atcere nebūtu saieta vērta, ja tā beigtos bez jubilejas kļiņģera nogaršošanas, glāzes vīna pacelšanas un dziesmas "Daudz baltu dienīņu". Bija bagāts cieņnasta galds, daudz cepumu, saldo maizišu, siera un uzko

žamo. Varēja tikai vēlēties vairāk nogaršotāju un skolai pateicības teicēju, bet bija taču piektdienas vakars...

Ja esmu kādu par maz, par daudz tencinājis, vai piemirsis, lūdzu piedodāt, tiešām, tas bija nedēļas nogales vakars, kad aizvadītās nedēļas darbi jūtami gulstas uz kamiešiem un atjautība bieži aiziet pastaigāties, atstājot rakstītāju vienu. Tas bija jauks vakars, kuŗā tikāmies ar jauno audzi, darītājiem, un padarīto izvērtējām. □

Skrastiņa Indulis

####

SVEŠVALODU NODAĻA/OTHER LANGUAGES SECTION

A SUCCESSFUL EVENT

This year's Montreal Baltic Philathelic Club's annual Spring show, BALT-EX-XIII took place April 26-28, 2002. It was planned this year as a very special event - the Exposition was held, with all Montreal Baltic Artists and photographers invited to come and expose their work at a joint show. An organizing Committee was set up with members of the three Montreal Baltic Communities and work started in November, 2001, 6 months before the scheduled Exposition. An attempt to hold such a show had not taken place for many tens of years, and in retrospect it is easy to see why - there are three separate communities, and many types of artists, some dead, some living, some professional - but one thing was clear from the outset, from previewing, there was certainly a lot of talent in the Montreal Baltic Community, which should have been and should be in the future, exposed, regularly if at all possible Baltic painters and photographers in Montreal should hold regular shows and get to know each other - the only problem is that it requires organization and financial support, which is lacking. The Montreal Baltic Community must work together on this. And someone should take it upon themselves to write the overview and history of Montreal Baltic artists' achievements, before it is too late. The key is to find funding - perhaps there are people in this community who recognize the importance of this? The arts reflect our community rather well!

Our Org-committee tracked down, previewed and invited all artists who showed interest in such a joint Exposition; weekly meetings were held over a six-month time period. It was a great pleasure and fantastic opportunity to meet with so many creative artists and to see so many

The organizing committee (left to right): Romas Verbyla, Oskars Vindedzis, J. - J. Raudsepp (chairman), Elmārs Bārdiņš and Leonīds Dedelis

good works of art before the show and to sit down and talk over coffee!

The Balt-Ex-XIII Exposition began with opening ceremonies on Friday evening, 16th April and it was very gratifying to see over 350 guests who came for the wine-and-cheese vernissage, together with political aides from Canada's finance minister Hon. Paul Martin's office, in whose riding the Lithuanian church is located, and Lisa Frulla, the federal Liberal party star candidate in the recent by-elections in the nearby Verdun riding and several Montreal City Councillors.

Exposed in the Grand Hall of the Lithuanian Our Lady Gate of Dawn - Notre-Dame-Porte-del'Amore church were over 100 paintings (30+ painters), a dozen sculptures (2 sculptors) and over 300 photographs (8"x10" to as large as 3 ft x 4 ft), the artisans were well represented by Zinaida and Oskars Vindedzis, and there were over 500 pages of philatelic expositions. The large 70 ft x 40 ft Hall was absolutely full of works of art, tables were set so that artists and guests could mix and mingle over coffee, tea and cakes and sandwiches from the Cafe run by Nora Saletes and her helpers over the three days of the show.

Many well known artists works were exhibited, particularly from the Lithuanian community, such as Romualdas Bukauskas, Raymondas Piešina, Alvyra Povilaitis, Vytautas Remeika and John Gytis Vazalinskas, among others. Similarly, the Latvian and Estonian communities had their "stars" in oils, acrylics and water colours, best left for more detailed analysis, later.

Similarly, among the photographers, each of the three communities showed great talents. Many guests suggested that separate exhibitions should be held by individual artists! It was a pleasure finding so many representative works of art from so many participants in one hall, both from the younger and older generations of artists!

In the philatelic section, there were several interesting exhibits: "Masterpieces of Canadian Painting" by Benoit Carrier; "A Postal History of Jelgava" by Viesturs Šķidra; "Modern Latvia 1990-2002: Postal History" by Mārtiņš Štaurers; "National Folk Costumes - Estonia, Latvia, Lithuania from the 19th Century" by John Raudsepp. Two of the exhibits were particularly of a high calibre, meriting the two gold medals awarded by the two national judges John McEntyre and Benoit Carrier: - a superb "19th Century Finland. Coat of Arms Issues 1875-1885" by Oleg Podymow; and a Superior thematic exhibit of 80 pages "Joseph Stalin - History's Greatest Criminal" by George Fiala, which was judged to be "Best-of-show"!

This show was a unique experiment - a great deal of work and energy went into it and the experience gained from 12 years of organizing Montreal Baltic Philatelic Club Expositions every spring served us well. It is to be recommended that the painters of our three Montreal Baltic Communities get together and begin planning for the forming of a club and holding yearly exhibitions - the talent is definitely there! □

J. J. Raudsepp

Latvian schools and the politics of inclusion and exclusion

By Viesturs Zariņš

Approximately 180 students attend Latvian school in Toronto. This includes two primary schools which offer classes from kindergarten and pre-school through grade 8 as well as a four year high school. The latter is attended by approximately 40 students while the two competing primary schools, Toronto latviešu biedrības sestdienas skola (Toronto Latvian Society Saturday School) and Toronto latviešu skola Valodina have approximately 85 and 55 students. Seven attend the Latvian school in Hamilton, a city 70km to the southwest. Another 15 attend Latvian primary school in Ottawa and 20 in Montreal 5 and 6 hours east of Toronto.

A total of 220 students! One would think that this number is low given that census data from 1996 indicates that there are just over 24,000 Canadians of Latvian descent.

Two young ladies visiting the Exposition, in Latvian folk costumes from left: Rasma Stelps Kiršteins and Biruta Kalacis

Photos by Hille Viires

Surprisingly this is up from 22,000 in the past decade. Of this number roughly 50% are concentrated in the Greater Toronto Area and surrounding South Central Ontario. Granted the numbers collapse when they are dissected. Only a quarter of the 24,000, if that, claim to speak Latvian at home. Of these, the majority were born in Latvia rather than 2nd generation boomers and generation x'ers and their 3rd generation children who were born in Canada. And even Latvian families with the finest pedigree have to contend with a non-Latvian daughter-in-law or son-in-law and grandchildren who speak little if any Latvian but are no less loved.

Conventional wisdom has it that given the rate of inter-marriage and assimilation of second and third generation Latvians, the number of families whose children are prepared to attend Latvian school is limited and on the decline. But is that really so?

About 200 families have attended Valodina over the past 20 years and what struck me is the large proportion of families where one or the other parent was not Latvian, who had sent their children to Valodina for one, two or even more years before eventually dropping out. Clearly in each case there was something that motivated these families to take a shot at it. In most cases the attempt failed, whether it was lack of commitment or whether they didn't find quite what they were looking for.

Valodina was founded in 1977/78 as an alternative to the Saturday School. Valodina's founding families rejected the traditional approach at play in the Saturday School, an approach that by in large still drew upon the traditions of 1930s Latvia and the Displaced Persons camps in Germany following the War. Valodina espoused alternative approaches to teaching and curriculum as well as active participation and involvement by parents as well as teachers. This included teaching Latvian as a second language and using the program developed by Prof. Jazeps Lelis who had been criticized by the establishment of the community abroad. This meant teaching students about Soviet occupied Latvia including its poetry and prose. This included trying to connect with what was happening outside of the Latvian community in order to make Latvian school more relevant. An example was dress-code or in Valodina's case, lack of a formal dress code.

A radical change with profound long-term implications was the early inclusion of "Mes macamies latviski" or MML for those students who did not speak or had very weak Latvian language skills. Whether consciously or unconsciously, Valodina recognized that in order to survive it needed critical-mass,

something that it could not achieve without reaching out to a portion of the community ignored by the Saturday School, namely the ever increasing number of families where one or the other parent was not Latvian and who were trying to reconcile their multi-ethnic heritage.

Almost 25 years later the differences between Valodina and the Saturday School have narrowed. The acrimony that characterized relationships between the schools in Valodina's early years has diminished but there are still some fundamental differences.

Unlike the Saturday School, Valodina is much less homogeneous. 33 families currently attend Valodina. Of those, 10 represent families where one of the parents is not Latvian. An interesting statistic is that in another 5 families one of the parents has emigrated to Canada from Latvia in the last 10 years. While the wider community has looked on immigrant families with suspicion, Valodina has been willing to embrace them. Another interesting point is that 3 of 11 teachers in Valodina have recently immigrated or are visitors from Latvia.

All of this means that approximately 50% of the families at Valodina do not represent the traditional western bred and raised Latvian two parent unit. Even in those families where both parents are Latvian, their Latvian language skills vary tremendously. It could be argued that the demographics of Valodina mirror those of the Latvian community in Canada more closely than that of most other Latvian organizations.

Valodina's diversity means that the school is interesting. There is an opportunity to meet and be-friend people that one would otherwise not encounter. At the same time there is the conflicting push and pull between different needs, different levels of commitment and widely varying Latvian language skills.

Valodina is a microcosm of forces at play in the Latvian community at large. It is about the politics of inclusion and exclusion. It is about purity and dilution. It is about critical mass.

Teaching of formal Latvian language skills - reading and writing, appears to be a greater priority for those Valodina families where both parents are Latvian and have stronger Latvian language skills. More frequent use of Latvian at home means that their children also have stronger language skills. They expect similar Latvian language use at the school. The emphasis on formal language skills and the exclusive use of Latvian is less important in families where one of the parents is not

Latvian or where Latvian language skills of one or the other parent are weaker. All families value the social interaction and cultural activities that the school provides for their children.

But how do you reconcile the differences and leverage commonality? Before we proceed, why even bother with reconciliation? The answer is simple. No family grouping at Valodina has critical mass and as a result, all are tied to the hip. For any to abandon Valodina, would be disastrous. Compromise is required.

Let's take a look at how Valodina is trying to respond to the challenge.

Last year Valodina adopted a multi-tier approach i.e. "limeni". Grades were grouped into two or three year bands and within that students were separated by Latvian language competency into up to three levels. Level C replaced previous MML classes and the language of instruction is primarily English. Level A assumed reasonably fluent Latvian language skills while Level B was somewhere in-between. Numbers have also dictated groupings. For example, currently in grades 7 and 8 there is no Level C while in grades 4, 5 and 6 there are three levels. It's the little old red schoolhouse all over again. While there are new challenges, classes are now more homogenous and easier to teach.

Valodina has increased emphasis on crafts and activities. Part of that is necessitated by the allotted Friday night slot which sees students restless and tired after a long school week and parents frazzled after their weekly battle with Toronto's notorious rush-hour traffic some in it for a good hour if not more. But crafts and activities also provide alternate teaching strategies and can reinforce both language skills and knowledge about Latvian culture.

Over the past couple of years Valodina has embarked on an ambitious schedule of outings and functions that augment the formal curriculum and provide an opportunity for fun and diversion. This includes a BBQ registration night, fall and spring outings with crafts and outdoor activities, participation at the Latvian Centre's November 18 children's festival, the traditional "Eglite" or Christmas party, "Draudzīgais aicinājums" which last year was a theatrical and mystical extravaganza with skits, wizards, clowns and a band and this year was a more modest but equally enjoyable musical night with Noah's Ark and animals as the theme, a spring Talent Night providing an opportunity to hear solo classical musical performances by students and finally commencement with outdoor fireworks as the finale.

Valodina has gone further. Parents have had "pirags" cooking classes and wine-tasting as well as Belgian beer tasting evenings. Recently after a hiatus of five years, Valodina took on the task of reviving the popular "Reiz bija" dance. Organized as a fundraiser for the school, the event was one of the few inclusive multi-generational social events of the year in Toronto and was attended by over 250 people. And for the second year in a row, a sizeable number of Valodina's families have celebrated New Year's Eve together at Saulaine, a Latvian camp about an hour north of Toronto. Sustaining this ambitious schedule will challenge Valodina's parents and care must be taken to ensure that extracurricular activities supplement rather than supplant the core curriculum.

But the extracurricular activities have proven popular. They have attracted not only Valodina's families but some from other Latvian schools or families whose children do not attend Latvian school at all. Their popularity reflects the lack of fun rather than commemorative and formal, family oriented social outlets in the Toronto Latvian community. Valodina has almost unconsciously stepped in to fill the gap and some parents have commented that they don't know what they'll do when their children graduate. Is Valodina a school? Is it a community? Is it both? Can it be both?

Returning to the school part, Latvian language curriculum, texts and workbooks is Valodina's biggest challenge. The now decades old curriculum and material produced by the American Latvian Association (ALA) doesn't work. The program designed by Professor Leis mentioned earlier needs serious editing and repackaging. Singular efforts by teachers out of various Latvian schools are limited in scope. The American Latvian Association recently released a new Latvian language curriculum and supporting materials which evolved out of workshops with Canadian and American participants at 3x3 in Garezers. The materials are excellent but they still have to be adapted by teachers and require a significant amount of preparation time. Unfortunately there are few teachers willing or even able to do that. And while adaptable, the program focuses on students with strong language skills.

Why not use textbooks written in Latvia? This is exactly what Valodina is attempting to do using material developed both for Latvian students and this past year, more recent material designed for minority students in Latvia. Even then, there is a difference between materials designed for day-to-day use as opposed to three hours a week on Friday nights or Saturday mornings.

Given the diminishing Latvian language skills of parents, students and teachers alike and today's hectic lifestyles, what Valodina needs, and I suspect that things are no different from those in New York, Los Angeles, Sydney or London, a turn-key package complete with textbooks, workbooks and teaching guides for different classes and levels. Parents, students and teachers need a base-line and common point of reference.

An effort of this sort is beyond any one individual or school. It is however within the capabilities of our central organizations, the Latvian National Federation in Canada (LNAK), the American Latvian Association (ALA), the Latvian Association of Australia and New of Great Britain (LNPL), to name the biggest, all working within the World Federation of Free Latvians (PBLA), to make a concerted effort and over the course of a couple of years (and time is of essence) develop and publish Latvian language texts and materials that reflect today's diverse requirements to sustain Latvian schools abroad for the next five to ten years. To do so requires serious funding and commitment, a task force of full-time professionals managed and reimbursed on a project basis. Relying on part-time volunteers, already stretched between work, family and community commitments is not viable.

There is also a need to revise the geography and history curriculum and materials. I wouldn't be surprised if there are still Latvian schools who teach geography using old maps of Latvia where the country is divided into "apgabali" and "apriņķi" (incidentally inherited from Czarist Russia) rather than today's cities and "rajoņi" not to mention a border with Poland rather than today's Belarus. There is a wealth of material out there, colourful maps, booklets, texts, CDs and Internet resources that need to be packaged in a format that can be used in the classroom. The Internet and electronic media can be used to make distribution easier and printing cheaper.

One can also muse about the somewhat controversial option of teaching Latvian history in English. It's a double-edged sword. Teaching history in Latvian reinforces Latvian language skills but at the same time, teaching history in English expands the audience and allows a more in-depth presentation. I should point out that the first time I immersed myself in Latvian history was when I read "The History of Latvia" by Bilmanis while bed-ridden with the flu at the age of nineteen. Since then, the majority of the material that I have read on Latvian history has been in English. Then there's the example of Latvians Online, a popular, vibrant and interesting Latvian portal. It's use of English goes beyond merely

addressing the problem of Latvian character sets on the web. English is used to allow Latvians abroad to connect, including those with weaker Latvian language skills.

While there are some notable exceptions, namely ALA's "Sveika Latvija" that originally was envisioned as a year-long classroom social studies program for early teens culminating with a guided trip to Latvia the following summer and the Latvian language curriculum also from ALA mentioned earlier, there have been few initiatives to address the changing needs of Latvian schools and society now more than ten years after the restoration of Latvia's independence.

The pre-War older generation is preoccupied with preserving the past. Examples include the building and restoration of monuments in Latvia as well as publishing books in Latvia, both those published earlier by authors during their years of exile in the West and those that reflect that generation's historical perspectives. Many who grew up in DP camps and the early 50s and who are now pushing retirement are involved with projects that transfer their knowledge to Latvia, professional knowledge acquired through successful careers in West. Others, including activist boomers have taken on sexy causes such as Latvia's ascension into NATO while a small but visible group of late boomers or early generation x'ers have returned to the land of their parents or grandparents. These are all noble causes and efforts but there are precious few who champion the Latvian community abroad. Many in fact are prepared to write it off. A sad commentary when one generation writes off the next.

An example. While the Council of the Latvian National Federation in Canada at its annual meeting has no problem coughing up money to fund various projects in Latvia, original requests to provide money to introduce the "Sveika Latvija" program in Canada were met with cries of derision. What, fund joy-rides to Latvia for teenagers? No way! Similarly the newspaper Latvija Amerika, which caters to a narrow older constituency and has made no serious attempt to attract new readership by expanding its coverage and broadening its editorial line has received repeated funding the last few years to stave off bankruptcy.

There is a noticeable imbalance between funding for projects in Latvia and for those focused on the community abroad. If we are to expend effort and funds in addressing curriculum needs of Latvian schools we also need to believe in the future of the Latvian community. Otherwise why bother?

A new vision and paradigm is needed for the Latvian community. It must be based on

different design principles. It must be inclusive and re-enterable rather than exclusive. Long-lost Latvians must feel welcome. So too must non-Latvians who have married Latvians. One frequently turns up Latvian surnames in various media - successful authors, doctors, entrepreneurs, artists, people who for the most part have lost touch with their Latvian roots. We should celebrate their achievements and they should feel welcome. It must be multi-tier rather than homogeneous. Language skill should not be a barrier in feeling that you are part of the Latvian community. It must be modular and not necessarily require a full-time lifestyle commitment. For some all that being Latvian may mean is knowing how to make "pirags" or having a fancy for Latvian jewelry while for others it may be immersing themselves into "Dainas" or frequent trips to Latvia. It must be relevant and based on today's values. The example of many born-again Latvians who surfaced in the late 1980s and early 1990s is relevant. They were in many cases very bright and successful but had dropped out disenchanted. They came back and made significant contributions in the drive to restore Latvia's independence. It must be happy and fun rather than commemorative, formal and somber. The go-forward proposition cannot be based on "pienakums", that is duty for the national cause whatever that might be these days. It must be based on the intrinsic value of a cultural identity, of being connected to your roots and to a small country in northeastern Europe that exists and is real. It must be based on the belief espoused by Latvian writer Janis Rainis that change is a pre-condition for survival.

Multi-tier and modular does not mean we do not encourage speaking Latvian, that does not mean we do not encourage a deeper understanding of Latvian culture and history and that does not mean we do not encourage getting to know the country, but at the end of day it is the individual who will decide the depth of their Latvian experience. We need to ensure that there is a Latvian connection and that it is positive.

Some disagree. They argue that the views being formulated are alarmist i.e. that accommodation between different poles within the Latvian community is not necessary. They claim that the same issues have been at play for the last 50 years and yet despite everything, the Latvian diaspora has survived far longer than expected. They say that had we diluted the presentation of Latvian culture, had we backed-off from the primacy of the Latvian language (and English language services in Latvian churches for example are still a contentious issue for some), the Latvian diaspora would not have survived and it would have dissipated by now. They say that by

trying to please everyone you end up satisfying no one. That once you start down the slippery slope there is no turning back.

Others say that they have reached out but disconnected Latvians didn't reciprocate, that they came, sniffed the air, looked around but did not show sustained interest and commitment. It seems though that most of these efforts assumed full-engagement from these "lost" souls, that there was no middle ground, that it's either an all or nothing proposition, on my terms rather than theirs. This is where multi-tier and modular design principles come in. Belonging to the Latvian community and feeling positive about the Latvian connection can and does vary from one individual to the next.

Still others say that they'll gladly support the efforts of mixed Latvian families but that the initiative has to come from them. After all just keeping up with Latvian school, the church, the ever longer distances to take their kids to summer camps and high schools is demanding enough. The point is valid and the often Herculean efforts of parents to pass on Latvian culture and heritage are noteworthy, comparable to that of the most dedicated Canadian hockey families who spend their every free moment, even getting up before dawn to shunt their kids from one practice, game or tournament to the next. But perhaps we have to take extra up-front steps to overcome decades of exclusiveness.

A favourite example of mine was recounted by a Latvian childhood chum in northern England over a pint beer a couple of years ago. He, along with several friends, tired of the exclusive nature of the Latvian community in Great Britain, sent out a mailing in Latvian and English to every middle-aged Latvian in Britain that they could think of. The mailer asked whether the recipient wanted to meet other Latvians they hadn't seen in twenty years. The response was overwhelming and for a couple of years now, aging boomers have come out of the weeds and descended on Straumeni once or twice a year for a weekend where individuals renew contacts with long-lost friends and re-connect with their Latvian roots. Language is not a barrier for the participants or for their non-Latvian spouses and partners. And the beauty of it all is that it doesn't challenge but rather complements existing forums. Similarly, Great Britain has a tradition of parallel 3x3 family seminars - one in English and one in Latvian. Inclusiveness is at work. Everyone wins.

The Latvian community cannot go bilingual. Doing so would gut its essence. Latvians abroad would become no different from Germans in Canada whose identity even though they are the third largest ethnic

community is often restricted to getting out lederhosen for Oktoberfest. But there can and has to be a place for Latvian, English and both. Valodina for example has gone bilingual for administrative matters. All letters and notices are in both languages. Latvian and English used when addressing assembled parents and children when non-Latvian parents are present. Otherwise it would be difficult for them to feel engaged.

There is risk in what I am presenting but having said that, we don't have much of a choice. Ten years ago, Latvia renewed its independence and shook off 50 years of Soviet occupation. For 45 years, the mission of restoring Latvia's independence and struggle against a common enemy served the Latvian diaspora well providing it with an overpowering *raison d'être*.

But independence came none too late. In Latvia, it saved the native Latvian population from becoming a minority in its ancestral homeland. Abroad, the bulk of those who had left Latvia as youngsters, teenagers or young adults and who were the mainstay of the diaspora were still able to see their dream realized while having sustained a vital community across the far-flung corners of the globe.

In prior years, demographics of the community abroad allowed the impact of assimilation to be minimized. The upcoming years will not be as kind as the responsibility for maintaining a viable Latvian community abroad will completely shift to second and third generation Latvians. The boomers, generation xer's and their children will have to do it on their own. That includes paying the bills. If the Latvian community is to survive, it will have to reach out and include rather than exclude. Otherwise it will be hard to sustain critical mass.

The intent of this somewhat rambling, anecdotal and stream of consciousness paper is to generate discussion about the future of the Latvian community abroad. I am convinced that there are two options. The first is to continue along the current path and see the continual decline and erosion of the community and its resources. The second is to redefine the community, its values and modus operandi and reach out in a way that maximizes those who feel good about their Latvian connection.

In order to publish Mr. V. Zariņš article in one issue of MLB Ziņotājs, this section is enlarged accordingly.

Comments and contributions to this section are welcome. Please, address them to the Editor, phone 514-457-982, fax 514-457-3496.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBAS PAKALPOJUMU LIKMES PAR TIEŠU NAUDAS PĀRSŪTĪŠANU UZ UNIBANKU LATVIJĀ:

ASV/KANADAS	ASV/KANADAS
\$100 - 500	\$8.00/ 10.00
\$501 - 10,000	\$16.00/ 20.00
\$10,001+	\$40.00/ 50.00

Pārsūtījumā adresētā persona var naudu saņemt Unibankas filiālēs visos Latvijas rajonos. Sūtītājam pašam ir jāpaziņo saņēmējam par naudas izsūtīšanu.

Informācija - lūdzu zvaniet (416) 922-2551, jeb rakstiet Latvian Credit Union, 491 College Street, Toronto, ON M6G 1A5 Kreditsabiedrības birojs slēgts pirmdienās

DAŽĀDAS ZIŅAS

- ◆ Vasaras mēnešos latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzē darbosies diakone Alisona Lapsa. Viņa pieejama draudzes namā 3438 Rosedale Ave., tel. 514-489-3224.
- ◆ Latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes Ģimenes dienas dievkalpojumu vadīja diakone Alisona Lapsa. Ērģelnieks bija Andrejs Vitols. Ar mūzikāliem priekšnesumiem dievkalpojumu kuplināja Jānis Lukstiņš, trompete, un Jānis Mateus, dziedot veltījumu mātei, ģitāres pavadījumā. Bija ap 40 dievlūdzejī.
- ◆ Ev.-lut. Trīsvienības draudzes valde un darbinieki savā 6. maija valdes sēdē un saietā iepazinās ar diakoni Alisonu Lapsu. Nolēma ievietot draudzes ziņās un Ceļa Biedrā paziņojumu, ka draudze meklē mācītāju. Eventuāliem kandidātiem jāpiesakās pie draudzes Mācītāja meklēšanas komitejas vadītāja M. Štauvera līdz š. g. 1. oktobrim. Adrese: 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfe, QC, H9X 2R2, fakss 514-457-36-94; tel. 514-457-9832. Ar \$ 150 atvērējumu nolēma atbalstīt mācības līdzekļu iegādi mūsu draudzes Lašos, Sēlijā, svētdienas skolas vajadzībām. Aprūpes komitejas vadītājs D. Demandts ziņoja, ka aprūpējamo sarakstā šobrīd esot 28 personas, no kurām 20 vēloties saņemt svēto vakarēdienu. Komitejā patlaban aktīvi strādā Jānis un Gita Lukstiņi, Mirdza Kalace, Biruta Kalace un Eduards Auders. Darbā aicināti arī citi draudzes locekļi.
- ◆ Iznācis Montrealas latviešu katoļu draudzes apkārtraksta jūnija laidiens. Tas ziņo par notikumiem draudzē un nākamiem dievkalpojumiem.
- ◆ MLB gada sapulce notiks 29. maijā, plkst. 19:30, Latviešu centrā.
Baltiešu Federācijas Kanadā Montrealas nodaļas **Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums**, svētdien, 16. jūnijā, plkst. 13:00, lietuviešu Our Lady Gate of Dawn baznīcā, Verdānā. Piedalās visu Baltijas valstu garīdznieki. Mūzikāla programma. Lūdzam piedalīties kuplā skaitā.
- ◆ Teicamus panākumus Karolinas Hurricanes ledu hokeja vienībā guva latviešu vārtsargs **Artūrs Irbe**. Hurricanes Nacionālās hokeja ligas austrumu pusfinālspēlēs ar 4:2 spēļu rezultātu pieveica Montrealas Canadiens.

Nākamais MLB Ziņotājs būs jūnijā/jūlija dubultnumurs.

SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀDIS

Biežāk lietoto telpu adreses: Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek dievkalpojumi, 4345 Marcil ielā.
Ev.-lut. Trīsvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Avenue, tālrunis 489-3224
Montrealas latviešu sabiedriskais centrs - 3955 Provost ielā, Lašinā, tālrunis 634-4082
Latvijas vēstniecība Kanadā: 280 Albert St., Suite 300, Ottawa, ON K1P 5G8; t. 613-238-6014, f. 613-238-7044

- 21. maijā, plkst. 19:30, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu Organizāciju padomes **darba sēde**. Dalībnieces aicinātas sūtīt savus pārstāvjus.
- 23. maijā, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **video filmas izrāde**. Filmas "Jaunsaimnieks un velns" turpinājums un, iespējams, dažas īsfilmas.
- 26. maijā, plkst. 14:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**.
- 29. maijā, plkst. 19:30, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu biedrības **gada sapulce**. Sk. paziņojumu iepriekšēja numura (4./637.) 18. lpp.!

- 3. jūnijā, plkst. 19:00, Latviešu centrā, Baltic Arts and Crafts Workshop **dibināšanas sanāksme**. Interesenti aicināti piedalīties.
- 5. jūnijā, plkst. 16:30, Latviešu centrā, A/S "Bebri" **kārtējā sanāksme**.
- 7. jūnijā, plkst. 12:00, Latviešu centrā, Latviešu centra darba grupas **kārtējais palaunadzis**.
- 9. jūnijā, plkst. 14:00, Mount Royal kapsētas latviešu nodaļumā, ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kapu svētki**.
- 13. jūnijā, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **video filmas izrāde**. Filmas "Jaunsaimnieks un velns" nobeigums un, iespējams, dažas īsfilmas.
- 16. jūnijā, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Sv. Jēzus Sirds kapličā, Montrealas latviešu katoļu draudzes **kārtējais dievkalpojums**. Jūlijā un augustā dievkalpojumi draudzē nenotiks.
- 16. jūnijā, plkst. 13:00, lietuviešu katoļu Our Lady Gate of Dawn baznīcā, 1465 DeSeve ielā, Verdanā, **14. jūnijā Aizvesto piemiņas dievkalpojums**, Baltiešu federācijas Kanadā Montrealas nodaļas izkārtojumā. Piedalās visu Baltijas tautu garīdznieki. Mūzikāli priekšnesumi.
- 20. jūnijā, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **Jāņiem veltītais saiets**.
- 22. jūnijā, plkst. 17:00, Tērvetē, latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes rīkotie **Ligo svētki**.
- 30. jūnijā, plkst. 18:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums**.

No 7. jūlija līdz 20. jūlijam, Tērvetē. Tērvetes latviešu bērnu vasaras nometne.

MLB Z 2002 V 580

Laipni lūdzam MLB biedrus un MLB Ziņotāja lasītājus nokārtot savus izstāvošos maksājumus ar **atbildes pastu**. Izmantojiet zemāk iespiesto maksājuma blanku. **Dāviniet** MLB Ziņotāju saviem radiem un paziņām Latvijā!
Lūdzam līdzstrādniekus materiālus 2002. gada jūnija numuram, kas iznāks mēneša pirmajā pusē, iesūtīt nekavējoties. Paziņojiet savas adrešu maiņas, dzīvokļa numuru ieskaitot. Gadījumos, kad neesat MLB Ziņotāja numuru saņēmuši, ziņojiet par to redakcijai. Nosūtīsim citu.

Vēršam Jūsu uzmanību uz faktu, ka nevaram garantēt absolūtu SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀŽA pareizību. Neskaidrību gadījumos aicinām sazināties ar pasākumu organizētājiem. Pavaicāji!

Šo MLB Ziņotāja numuru izdalām lasītājiem uz rokas 16. maijā pensionāros. Pārējos eksemplārus nododam Kanadās pastā 21. maijā. Red.

MLB ZIŅOTĀJA administrātorai un MLB kasierei A. Porietei-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Que,
Canada H9R 2X5, ☎514-697-6624

Ar šo nosūtu MLB Ziņotāja abonementa samaksu par _____ gadu/iem (\$ 35.00 vai \$ 30.00)	\$ _____
Gaisa pasta piemaksu (ASV \$ 6.-, citos kontinentos \$ 20.-).....	\$ _____
Ziedoju tehnisko izdevumu segšanai	\$ _____
Ziedoju spiestuves uzlabošanai, mašīnu remontiem.....	\$ _____
Dāvinu MLB Ziņotāju	\$ _____
LNAK dalības maksu (maksājot caur MLB \$ 10.-; pensionāriem \$ 5.00).....	\$ _____
MLB biedru maksu par 2001./2002. darbības gadu (\$ 15.-)	\$ _____
Ziedojumu Montrealas latviešu biedrībai	\$ _____
Ziedojums citiem mērķiem. Kam?.....	\$ .....
Ziedojums Kopējam svētku sveicienam	\$ _____
Čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda	Kopā
	\$ _____

(Maksātāja vārds, uzvārds, adrese, pasta koda, tālruņa numurs) (paraksts)

Jūsu komentāri: _____

RĪGA 2002

Kravis Travel Services Ltd.

FINNAIR

Finnair vasaras lidojumi no Toronto, Otavas un Montreālas uz Rīgu - no 11. jūnija līdz 29. augustam
Finnair abos virzienos izlido - Otrdienās, Ceturtdienās un Svētdienās

Pazeminātas vasaras cenas

**Goliger's
TravelPlus.**

Ilona Krūmiņš un Jānis Kravis

Tel: (416) 322-7414, 1-800-268-7442

191 Eglinton Ave. E., Suite 308, Toronto Ont. M4P 1K1

Fax: (416) 322-7315, E-mail: jktravel@on.aibn.com

COLLINS CLARKE
MACGILLIVRAY
WHITE

Funeral Directors

• 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office

514 - 483-1870

FLOWERS
by
Laryanna

MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227-2433

FAKSA NUMURS 514-457-3496

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832
REDAKTORS: Mārtiņš Štauvers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832, fakss 514-457-3496
ADMINISTRĀTORE: Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Avenue, Pointe Claire, Quebec, Canada H9R 2X5
EKSPEDĪCIJA: Velta Ozols. **DARBINIEKI:** Elmārs Bārdiņš, Konstantīns Čaks, Ausma Hūns, Valdis Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle un citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 35.00 gadā, MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem - \$ 30.00 gadā, gaisa pasta piemaksa uz ASV - \$ 6.00, uz citiem kontinentiem \$ 20.00 gadā; atsevišķas burtnīcas maksa - pret \$ 3.00 ziedojumu. **PAZIŅOJUMU LAPPUŠU SLEJU MAKSAS:** mazākais paziņojums \$ 20.00, 1/4 lpp. - \$ 30.00, 1/3 lpp. - \$ 35.00, 1/2 lpp. - \$ 40.00 pilna lpp. - \$ 65.00; paziņojumu sagatavošanas izdevumi - \$ 20.00; Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Vasaras mēnešos vai neparedzētos gadījumos iespējams dubultnumurs. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus isināt. Raksti un vispārējas ziņas nepauž ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatu iztirzātos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod vārds un uzvārds, pilna adrese, telefona numurs un jāparakstās. Redakcija iesūtītos materiālus neuzglabā un nesūta atpakaļ. Anonīmus rakstus neievēro.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY
ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL

MAY 2002 MAI

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué, Canada H9X 2R2, ☎514-457-9832